

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут лісового
і садово-паркового господарства

Кафедра відтворення лісів та лісових меліорацій

АКАДЕМІК ЛІСІВНИЧОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ,
професор,
доктор сільськогосподарських наук

**ЮХНОВСЬКИЙ
ВАСИЛЬ ЮРІЙОВИЧ**

Основні біографічні дані
та бібліографічний покажчик
наукових праць

КИЇВ – 2024

Укладачі: О.І. Пилипенко, В.М. Малюга, С.М. Дударець, О.В. Соваков

Науковий редактор О.І. Пилипенко

Рекомендовано до опублікування Вченою радою ННІ лісового і садово-паркового господарства НУБіП України (прот. № 6 від 15.12.2023 р.)

Академік лісівничої академії наук України Юхновський Василь Юрійович: основні біографічні дані та бібліографічний покажчик наукових праць / Пилипенко О.І., Малюга В.М., Дударець С.М., Соваков О.В.; За наук. ред. О.І. Пилипенко. К.: Кондор видавництво, 2024. 96 с.

У виданні наведено основні етапи науково-педагогічної діяльності видатного вченого у галузі лісової меліорації, агролісівництва і лісової таксації доктора сільськогосподарських наук, професора, дійсного члена (академіка) Лісівничої академії наук України, професора кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій Національного університету біоресурсів і природокористування України Юхновського Василя Юрійовича.

Відображено основні здобутки у педагогічній, організаційній, громадській, науково-дослідницькій роботі вченого, висвітлена їх роль у дослідженнях лісомеліоративних насаджень різного цільового призначення у підвищенні еколого-економічного потенціалу агроландшафтів і розробці наукових принципів та основ оптимізації лісоаграрних ландшафтів.

Бібліографія професора Юхновського В.Ю. налічує близько 300 навчально-науково-методичних праць, основні з яких – монографії, підручники, навчальні посібники, патенти, наукові статті фахових видань, науково-виробничі рекомендації, інструктивні вказівки, настанови, стандарти, навчально-методичні розробки - наведено у бібліографічному переліку.

© О.І. Пилипенко, В.М. Малюга, С.М. Дударець, О.В. Соваков, 2024

Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2024

Поширення на умовах CC BY 4.0 International,

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.uk>

Василь Юрійович Юхновський – відомий вчений лісівник-агролісомеліоратор та організатор лісівничої науки

В ці засніжені, новорічні дні, коли вирує завірюха і земля вкривається снігами, святкує свій 70-річний ювілей шанований всіма нами колега, науковець, педагог і просто віддана своєму покликанню людина, професор, лісівник-агролісомеліоратор Василь Юрійович Юхновський. Прекрасний вік для людини, яка своєю невтомною продуктивною працею внесла вагомий внесок у розвиток лісівничої освіти і науки на благо Українського лісу і лісової компоненти агроландшафтів.

Моє перше знайомство з ювіляром відбулося у 2003 році, коли за рекомендацією свого науковго керівника проф. Петра Лакиди,

будучи студентом з науковими амбіціями, відвідав захист докторської дисертації Василя Юрійовича. Цей захист став вагомим мотиватором для розвитку моєї наукової стежини. Це була багатогранна комплексна робота, яка спрямована на вирішення важливих питань формування лісоаграрних ландшафтів України. Як результат успішний захист докторської дисертації за двома науковми спеціальностями: лісові культури та фітомаліорація і лісовпорядкування та лісова таксація. Таксаційна складова є й нині невідомною складовою досліджень ювіляра, оскільки путівку в науку нашому йому дала кафедра лісової таксації, на якій Василь Юрійович проходив дворічне стажування, виконував дипломну роботу, а пізніше кандидатську дисертацію під керівництвом проф. Анатолія Швиденка.

У 2004 р. ювіляра призначено директором ННІ лісового і садово-паркового господарства. Хоча робота на цій посаді була короткочасна (2004-2005 рр.), проте запам'яталися гарні справи директора і понині – це перш за все облаштування Студенського сквера із його озелененням і побудовою альпійської гірки біля бювету, яка і понині є його окрасою. Іншою справою стало проектування і втілення проектних рішень у функціонування Музею лісових звірів і птахів ім. О.О. Салганського і створення ландшафтних стендових експозицій у корпусі 1 на 3 поверсі.

Працюючи на посаді директора НДІ лісівництва та декоративного садівництва (2005-2010 рр.) Василь Юрійович координував наукову діяльність інституту, а саме: підготовку аспірантів і докторантів, організацію науково-виробничих конференцій і семінарів, видавничу публікаційну роботу, підготовку звітів, проведення проблемних і науково-технічних рад інституту. Зокрема на цей період припадає необхідність

проведення попередніх захистів дисертаційних робіт саме на зазначених радах інституту. Це значно покращило якість підготовки наукових кадрів.

Очолюючи кафедру лісової меліорації та оптимізації лісоаграрних ландшафтів педагог-науковець піклувався про якісну підготовку фахівців лісової галузі. За цей період пройшло повне забезпечення дисциплін навчально-методичною літературою. Всі підручники «Лісова меліорація», «Агролісомеліорація», «Гідротехнічна меліорація», «Системи захисту ґрунтів від ерозії» видані з графами МОН і МАП України і за редакцією професора В.Ю. Юхновського. Водночас функціонувала і магістерська наукова програма «Лісоаграрне ландшафтознавство», випускники якої щорічно поповнювали аспірантський загін і отримували науковий ступінь. Серед них – В.М. Яковишин, Г.О. Лобченко, Я.І. Крилов, І.А. Проценко, Ю.С. Іваненко. Загалом науковець підготував 2 доктора і 14 кандидатів наук. У цей період кафедра стала організатором міжнародної конференції (2013 р.) і Всеукраїнського круглого столу (2016 р.) з проблем захисного лісорозведення і розвитку лісової меліорації, рішення яких відображено у законодавчих і нормативних документах. Кафедра, очолювана ювіляром, також приймала активну участь у розробленні Концепції розвитку агролісомеліорації в Україні (2013 р), створення Національної екологічної мережі, а Василь Юрійович популяризував розвиток агролісомеліорації, захисного лісорозведення і агролісівництва в Україні приймаючи активну участь у роботі круглих столів, теле- і радіо-програм.

У зв'язку з оптимізацією структури університету в 2016 р. пройшло об'єднання споріднених кафедр – «лісовідновлення і лісорозведення» і «лісової меліорації і оптимізації лісоаграрних ландшафтів» з утворенням кафедри «відтворення лісів та лісових меліорацій», на якій Василь Юрійович працює на посаді професора.

Багатогранна міжнародна діяльність ювіляра, який бере участь у міжнародних проектах, форумах, конференціях. Як Голова ГО «Асоціація агролісівників України» він представляє Україну у Європейській федерації агролісівників, є членом виконавчого комітету цієї організації.

Для науковця вік 70 років – це вік інтелектуальної зрілості, коли людина вже відбулася і має ще велике майбутнє: поле і час для творчої діяльності і подальшого злету таланту. Нині професор, академік Василь Юрійович Юхновський повний сил і творчої енергії. Він передає свій багатий науково-педагогічний і життєвий досвід молодому поколінню співробітників і студентів інституту.

Тож після зимових хурделець і холодів, прийде весна і я впевнений, що вона надасть нові сили і наснаги нашому ювіляру на нові благодатні справи.

З ювілеєм Вас, Василю Юрійовичу, і многая літа!

***Роман Васишин**, доктор сільськогосподарських наук,
професор, директор навчально-наукового інституту
лісового і садово-паркового господарства*

Життєвий і науково-педагогічний шлях ювіляра

Молоді роки

Юхновський Василь Юрійович народився 4 січня 1954 року в селянській сім'ї на Тернопільщині у селі Верещаки Ланівецького району, яке дислокується на яружно-балкових системах водозборів річки Горинь. Дошкільнику запам'яталися безлісні горбисті ландшафти і стрічки верболозів вздовж річки та її приток.

Рід Юхновських (батьківська лінія) походить із священників – дід Василь був дияконом, а його брати Олімп і Рафаїл – попами. Витоки роду Шмирів (мамина лінія) мають селянське коріння, хлібороби-орачі Тернопільщини, яка в цей час була окупована Польщею. Дід Шмир Кирик був поважною у селі людиною і з першого дня визволення Тернопільщини від німецько-фашистських завойовників пішов на фронт і загинув під час звільнення Латвії.

Мама – Неоніла Кирилівна працювала у сфері торгівлі в Орсовському магазині, підпорядкованому лісівничій організації, а батько – Юрій Васильович після звільнення з трудових таборів Німеччини у 1945 р., працював у колгоспі писарем (володів мальовничою каліграфією), а згодом - водієм. Сім'я Юхновських була багаточисельною – старший брат Володимир (все життя присвятив лісовій галузі), молодші сестри Любов (працівник заводу станків технологічного обладнання м. Нововолинськ) і Марія (педагог від Бога – нагороджена відзнаками МОН України).

У 1961 році батькові юнака запропонували роботу на посаді «десятник лісу» у Сокальському лісництві Радехівського держлісгоспу, тому із переїздом сім'ї на Львівщину Василь навчався у восьмирічній школі, яка знаходиться у селі Федорівці (нині – Тудорковичі) Сокальського району на берегах Західного Бугу на границі з Волинською областю.

У 1968 р. юнак закінчив восьмирічну школу, яка дала ґрунтовну основу знань і надійну путівку в життя. У цій школі працювали талановиті, самовіддані своїй праці, славні Педагоги: В.П. Когут,

Ю.В. Сліпчук, подружжя Ольга Іванівна і Олексій Кузьміч Стерничуки та інші.

Село оточували лісові масиви і школяр майже щорічно брав участь у лісокультурних компаніях під час весняних посадок, багато часу проводив у лісах і на лісосіках, що стало однією із цеглинок у виборі майбутньої спеціальності.

Однак молодий випускник восьмирічки вже мав на руках направлення у Нововолинське медичне училище, але випадок вирішив його долю. Як розповів нам Василь Юрійович у серпні 1968 року у Донецьку зустрічалися два гранти українського футболу «Шахтар» і «Динамо». Причому відбувалися два матчі на Кубок і Чемпіонат країни з перервою у три дні. Брат Василя Володимир, який на той час навчався у Великоанадольському лісовому технікумі, запропонував двом молодим фанам відвідати ці матчі і водночас захватити із собою випускні свідоцтва. Так майбутній вчений із майбутнім директором Славського міжколгоспного лісгоспу Василем Гойдало стали студентами цього унікального у степовій частині лісового закладу. Чим не приклад закону філософії «випадковість і закономірність»!

Після закінчення з відзнакою лісового технікуму молодий технік-лісівник був направлений у Всесоюзне державне лісовпорядне підприємство «Укрдержліспроект» (м. Ірпінь), де пропрацював на посаді «помічник таксатора» рівно два місяці та був призваний на військову службу (1972-1974), яку проходив у Прибалтійському військовому окрузі. В армії він пройшов усі можливі щаблі військової строкової служби – від курсанта до старшини роти.

Після закінчення строкової служби – навчання на лісогосподарському факультеті Української сільськогосподарської академії. Саме там проявилася схильність ювіляра до пізнання природи лісу і наукових пошуків.

Педагогічна і громадська діяльність

Після закінчення академії і дворічного стажування на кафедрі лісової таксації в якості «стажист-викладач» вся подальша науково-педагогічна діяльність Ювіляра пов'язана з кафедрою лісової меліорації, яка в процесі еволюції ВНЗ послідовно змінювала свої назви на кафедри: лісової і гідротехнічної меліорації, лісової меліорації і оптимізації лісоаграрних ландшафтів, відтворення лісів та лісових меліорацій. Юхновський В.Ю. працював на посаді асистента (1981-1991), доцента (1992-2003), завідувача кафедри (2003-2006); заступника декана лісогосподарського факультету з наукової роботи (1998-2000); директора Навчально-наукового інституту лісового і садово-паркового господарства (2004-2005); директора науково-дослідного інституту лісівництва та декоративного садівництва (2006-2010). У період 2010-2016 рр. Юхновський В.Ю. працює завідувачем кафедри лісової меліорації та

оптимізації лісоаграрних ландшафтів, а після реорганізації структури університету з 2016 р. і по теперішній час – професором кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій.

Визначним чинником становлення Василя Юрійовича як науковця стало спілкування з науковим керівником дипломної роботи, а потім і кандидатської дисертації професором Анатолієм Зіновійовичем Швиденко – визначним вченим в галузі лісовпорядкування і лісової таксації, Нобелівським лауреатом. У 1988 р., за рік закінчення заочної аспірантури, В.Ю. Юхновський захистив дисертаційну роботу «Таксаційна структура, ріст і продуктивність дубових полезахисних лісових смуг Лісостепу і Північного Степу України», за спеціальністю 06.03.02 – лісовпорядкування і лісова таксація, за що йому присудили наукову ступінь кандидата наук.

Навчання в докторантурі пройшло у період 2000-2003 рр. з достроковим захистом докторської дисертації на тему: «Наукові основи оптимізації лісоаграрних ландшафтів рівнинної частини України» за двома спеціальностями: 06.03.01 - лісові культури та фітомеліорація і 06.03.02 - лісовпорядкування та лісова таксація, науковий консультант - доктор сільськогосподарських наук, професор Олексій Іванович Пилипенко. Вчене звання професора йому присвоєно у 2005 році по кафедрі лісової меліорації Національного аграрного університету.

Науково-педагогічний стаж роботи професора Юхновського В.Ю. становить понад 40 років. Тривалий час підготовку фахівців здійснював за спеціальностями: лісове господарство, геодезія і землеустрій, агрономія, екологія та охорона навколишнього середовища. Викладав низку навчальних дисциплін: введення в спеціальність, лісова меліорація; основи гідротехнічної меліорації, агролісомеліорація, лісові ландшафти з основами лісівництва; основи гідротехнічної меліорації, лісоаграрні ландшафти, оптимізація лісоаграрних ландшафтів, методологія наукових досліджень тощо. На сучасному етапі забезпечує підготовку фахівців за ОПП ОС «Магістр» і «Доктор філософії»: лісова меліорація; agroforestry; agroforestry systems, practices and technologies; фітомеліорація. Як зазначав лектор (на той час В.Ю. був директором НДІ) під час викладання дисципліни «методологія наукових досліджень» на риторичне питання студентів магістратури, що первинно «Наука чи Освіта», педагог відповідав, що наукові дослідження базуються на фундаментальних знаннях, які доповнюються перевіреними науковими результатами, що призводить до збагачення знань і їх впровадження у навчальний процес. У подальшому вони слугують фундаментом наступних досліджень. Отже, цей процес взаємодоповнюється і спірально взаємнорозвивається. Такий широкий спектр дисциплін потребує наукових знань різновекторного спрямування. Це і визначило урізноманітнення наукової діяльності Ювіляра.

Наукова діяльність

Полезахисне лісорозведення. Проходячи стажування на кафедрі лісової таксації молодий науковець поставив завдання розробити нормативи росту полезахисних лісових смуг основних лісоутворювальних порід. Це ідея була втілена в результаті дисертаційного дослідження таксаційної структури і росту рядових і гніздових полезахисних лісових смуг дуба звичайного (Юхновський & Кашпор 1987). Пізніше аналогічні нормативи розроблені і для робінієвих насаджень (Юхновський 1998) [52]. Новизною нормативів стали таблиці ходу росту з включенням частини деревостану, що вибирається. Це полегшує роботу з кількісної оцінки лісівничих заходів під час формування конструкцій лісових смуг. Паралельно оформлено патент з таксації смугових насаджень, ідея якого полягала у способі ефективного коректного визначення діаметра із-за ексцентриситету форми поперечного перерізу стовбура.

У цей період науковець плідно працює над низкою питань з полезахисного лісорозведення, пов'язаних з конструкціями лісових смуг, рубками догляду в лінійних насадженнях, визначення біологічної продуктивності агрофонів і власне лісомеліоративних насаджень (Юхновський et al. 2003 [69]; Пилипенко et al. 2004 [76]; Юхновський & Поліщук 2007; Yukhnovskyi et al. 2021 [139]).

Проте оптимізація лісової компоненти агроландшафтів стала головним завданням науковця. Ним розроблено параметрично-просторову структуру лісоаграрного ландшафту з деталізацією категорій лісомеліоративних насаджень. Уніфікована схема лісоаграрного ландшафту показує чітке місце елементів кожного рівня у ландшафтній системі, висвітлює взаємозв'язки й взаємовпливи лісівничих компонентів із природними та антропогенними факторами, слугує основою для оптимізації природокористування насамперед через раціональну організацію земельного фонду і системи захисних лісових насаджень (Юхновський 2003 [12]). Досліджено антропогенні навантаження і на їх основі здійснено інтегральну оцінку антропогенної трансформації ландшафтів. Водночас значна увагу приділена поняттю стійкості лісоаграрних ландшафтів до антропогенних впливів. У цьому контексті обґрунтовано показники і методи кількісної оцінки стійкості, запас стійкості лісоаграрного ландшафту (Юхновський 2008 [83]).

У вирішенню питань стійкості територій, реалізації одержаних оптимізаційних моделей є управління процесом оптимізації ландшафтів і цілеспрямований вплив на них, постійне стеження за тим, чи набувають вони бажаних оптимізованих рис. Тому важливе місце відведено організації агролісомеліоративного моніторингу агроландшафтів, першочерговими завданнями якого є обґрунтування методів збору, обробки, передачі та інтерпретації системи показників, які повною мірою

характеризували б лісову і аграрну компоненти лісоаграрного ландшафту (Юхновський 2002 [64]).

У співавторстві з О.І. Пилипенко (Пилипенко & Юхновський 1998 [54]) проведено теоретичне обґрунтування оптимальної полезахисної лісистості, встановлено моделі зв'язку між лісистістю та основними агролісомеліоративними параметрами ландшафту, розроблено моделі лісистості агроландшафтів на локальному та регіональному рівнях, обґрунтовано принципи формування оптимальних лісоаграрних ландшафтів.

Вчений звернув увагу, що в період активізації досліджень біопродуктивності лісових насаджень і секвестрації вуглецю, полезахисні лісові смуги не виступали окремим об'єктом детального дослідження закономірностей нагромадження компонентів надземної фітомаси та атмосферного карбону. Така ситуація була виправлена дослідженнями аспіранта А.М. Ходаша (Yukhnovskiy et al. 2017 [108]). Результатом проведених досліджень стали моделі оцінки компонентів фітомаси стовбура та крони дерева, нормативно-довідкові таблиці для визначення обсягів компонентів надземної фітомаси в абсолютно сухому стані і накопиченого у них вуглецю для деревостану смугових насаджень. Аналіз розроблених нормативів виявив тенденцію до збільшення частки фітомаси крони у лісових смугах дуба з віком на відміну від масивних насаджень.

Науковець також зробив внесок у математичну інтерпретацію досліджень з формування лісомеліоративного комплексу екологічно збалансованих агроландшафтів Байрачного Степу, які виконувала Ю.М. Біла під керівництвом Л.І. Ткач (Біла et al. 2018 [17]). Дослідниками розроблені концептуальні моделі лісомеліоративної складової еколого-ландшафтного облаштування агроландшафтів. Формування лісомеліоративного комплексу агроландшафту проведено з використання географічних інформаційних методів, створенням картограм захищеності полів лісовими смугами з алгоритмами розрахунків кількісних показників меліоративної ефективності лісової компоненти агроландшафтів.

Науковця завжди хвилював стан і перспективи розвитку лісомеліоративної справи в Україні. Ще на ранніх етапах кафедра лісової меліорації і оптимізації лісоаграрних ландшафтів, яку очолював проф. В.Ю. Юхновський, окреслила шляхи вирішення проблеми полезахисного лісорозведення в Україні (Юхновський et al. 2009 [85]).

Кафедра також прийняла активну участь у розробці законодавчого документу «Концепція розвитку агролісомеліорації в Україні». Практично під кожним пунктом Концепції є пропозиції кафедри. Зокрема, законодавчо-правовому забезпеченню імплементації Концепції присвячена публікація В.Ю. Юхновського і Г.Б. Гладуна [105]. Водночас сучасний стан і правовий статус полезахисних лісових смуг у контексті

земельної реформи висвітлено у праці В.Ю. Юхновського, В.М. Малюги і С.М. Дударця [106].

На ювілейній міжнародній конференції, присвяченій 100-річчю кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій вчений виступив з доповіддю «Сучасний стан і розвиток агролісівництва в Україні», тези якої увійшли у сформовані «Основні засади стратегії лісорозведення в Україні» (Ведмідь et al. 2019).

Протиерозійні меліорації. Значну увагу науковець присвятив проблемі захисту ґрунтів від водної ерозії лісомеліоративними методами. Під його керівництвом цю тематику досліджували аспіранти і здобувачі: В.М. Хрик (Khryk et al. 2021), Я.І Крилов (2014), Я.Л. Шестак (Юхновський & Шестак 2014), В.В. Міндер (Міндер et al. 2019, Minder et al. 2022). З такою потужною командою і визначним вченим в галузі протиерозійної меліорації колегою В.М. Малюгою розкрито основні причини розвитку ерозійних процесів і наслідків їх негативного прояву на різних яружно-балкових системах Канівсько-Ржищевського ерозійного регіону, Придеснянської і Придніпровської височини (центральна частина), а також на схилових паркових територіях м. Києва.

Дослідниками виявлено особливості росту та розвитку протиерозійних насаджень в умовах еродованих яружно-балкових територій. Змодельовано динаміку росту головних порід у чистих та мішаних насадженнях, досліджено природне поновлення сосни звичайної та фізіологічні особливості розвитку дуба звичайного. Встановлено протиерозійні властивості захисних лісових насаджень різного породного складу, а саме: вплив насаджень на водно-фізичні, фізико-хімічні та біологічні властивості ґрунтів, виявлення протиерозійних особливостей і біологічної активності лісової підстилки, скріплювальної дії корневих систем тощо.

Надано практичні рекомендації з удосконалення технології створення протиерозійних насаджень та проведення моніторингу протиерозійних лісових насаджень. Результати довготривалих досліджень викладено в монографіях (Юхновський et al. 2013, Міндер et al. 2019). Квінтесенцією комплексних протиерозійних досліджень стало теоретичне і практичне обґрунтування екологічної функції протиерозійних насаджень у відновленні родючості еродованих яружно-балкових територій з розробленими етапами їх повноцінного господарського використання, з наведенням структури захисних лісових насаджень та критеріїв її оптимізації.

Під керівництвом В.Ю. Юхновського проведено дослідження лісових насаджень на рекультивованих відвалах Юрківського буровугільного кар'єру, досліджено меліоративні властивості, санітарний стан, продуктивність та лісівничо-меліоративна ефективність, запропоновано рекомендації щодо підвищення ефективності лісової рекультивації порушених ландшафтів (Юхновський et al. 2018 [113]). Аналіз

динаміки росту у висоту соснових насаджень на рекультивованих землях засвідчив переважання висот досліджуваних сосняків у молодому віці над культурами, створеними на непорушених землях. Цей феномен знаходить своє пояснення в освоєнні верхнього родючого насипного шару ґрунту об'єкту рекультивації й інтенсивного розвитку у ньому кореневих систем. Починаючи з III класу віку насаджень на рекультивованих землях різко уповільнюють свій ріст і в 50-річному віці відстають у рості від сосняків рівнинних умов. У цей період кореневі системи вже проникають у нижчі порушені горизонти і уповільнюють свій ріст.

Для умов Буковинського Передкарпаття проведені комплексні дослідження впливу різних за віком, складом та розміщенням на схилі буково-ялицевих насаджень на протиерозійну стійкість лісового ґрунту, визначено дефініцію протиерозійної стійкості, як здатність всіх взаємодіючих між собою компонентів лісу протидіяти кінетичній енергії води і вітру, оптимізовано видовий склад і структуру насаджень високої протиерозійної стійкості (Яковишин & Юхновський 2010). Вчені рекомендують під час проведення рубок переформування і оздоровлення лісу з метою підвищення протиерозійної стійкості насаджень, формувати мішані різновікові буково-ялицеві деревостани з перевагою у складі бука лісового. Домішка хвойних порід (до 30%), зокрема ялиці білої, не погіршує, а навіть посилює водопоглинальні властивості підстилки і збільшує водопроникність ґрунту.

Проведені дослідження з оцінки меліоративних властивостей гірських лісових екосистем та встановлення впливу туристичної діяльності на захисні властивості насаджень Карпатського національного природного парку (Ivanenko et al. 2023). Рекреаційний потенціал щодо придатності та привабливості території парку для рекреації оцінено за методикою «Gülez Method» як «високий» (61%), а щорічна допустима кількість туристів із урахуванням територій з обмеженим доступом орієнтовно складає 0,5 млн рекреантів. Рекомендовано вдосконалити систему моніторингу відвідувачів для прогнозування можливої шкоди від надмірної концентрованої рекреації.

Водоохоронні лісові екосистеми. Водоохоронна функція лісових екосистем залежить від багатьох факторів, включаючи вікову і видову структуру насаджень, кліматичні та едафічні умови, гідрологічний режим територій, лісгосподарську діяльність тощо. Вплив зазначених факторів висвітлено у працях багатьох вчених. Проте учні проф. В.Ю. Юхновського працювали над ще не вирішеними питаннями щодо вирощування водоохоронних насаджень у найпоширеніших лісорослинних умовах в різних гідрографічних районах: Десни (Головецький et al. 2019, Mezzalira et al, 2022), Середнього Дніпра (Расенчук & Юхновський 2021), Сіверського Дінця (Горошко et al. 2022).

Дослідження на останньому об'єкті виконано В.В. Горошко (Горошко et al. 2022) під керівництвом професора В.П. Ткача.

Дослідники провели комплексні дослідження впливу водоохоронних насаджень на формування лісового середовища, зокрема: зміни твердості та водопроникності ґрунту, формування лісової підстилки, властивостей ґрунтів легкого механічного складу, будови і поширення кореневих систем. Ними встановлено стан, особливості росту і продуктивності водоохоронних насаджень на гідрографічному фонді досліджуваних регіонів.

Сучасний стан водоохоронних насаджень межиріччя Десни і Дніпра свідчить, що соснові насадження стійкі до впливу несприятливих умов середовища. Проте стиглі насадження свіжого бору належать до сильно ослаблених, а свіжого субору – до ослаблених, що пояснюється більш родючими ґрунтами в суборевих умовах та багатшим біорізноманіттям живого надґрунтового покриву. Встановлено, що найвпливовішими чинниками істотного погіршення санітарного стану стиглих і перестиглих водоохоронних соснових насаджень є зміни гідрологічного режиму призаплавних територій, що призводить до ураження дерев омелою австрійською і кореневою губкою (Головецький et al. 2019). Для підвищення біологічної стійкості насаджень водоохоронного призначення доцільно вводити у соснові культури до 20–30 % листяних видів рослин їх участі у складі деревостану. В осередках сильного ураження кореневою губкою та омелою австрійською необхідно проводити оздоровлення деревостанів за рахунок проведення санітарних і доглядових рубань. Для збереження феномену сформованих лісових підстилок тришарового рівня в умовах Українського межиріччя Дніпра і Десни зі значними органічно-мінеральними запасами, що акумулювались протягом століть, вчені рекомендують відмовитись від практики вогневої зачистки лісосік від порубочних залишків під час проведення всіх видів рубок.

За результатами комплексних досліджень впливу водоохоронних насаджень середньої течії Сіверського Дінця на складові водного балансу розроблено нормативи оптимальної водоохоронної лісистої для досліджених водозборів, оцінено типологічну різноманітність лісів, ефективність використання лісорослинного потенціалу корінних деревостанів у найбільш поширених типах лісу (Горошко et al, 2022). Моделі продуктивності модальних дубових деревостанів водозборів річок рекомендуються використовувати під час прогнозування росту й розвитку дубняків, проектування та проведення лісогосподарських і лісовпорядних робіт.

Значна увага була приділена науковцем до росту насаджень на територіях, де застосовувалися осушувальні меліорації. Зокрема у Волинському Поліссі змодельовано ріст соснових насаджень у межах регульованої осушувальної системи (Yukhnovskyi & Prokorchuk 2018). Результати досліджень показали, що тривале і значне пониження рівня

ґрунтових вод призводить до всихання насаджень. Тому для забезпечення оптимального гідрологічного режиму лісових ділянок потрібно застосовувати шлюзування каналів або реконструкцію осушувальної системи у систему двосторонньої дії.

Лісорозведення на піщаних землях. Оскільки піщані землі поширені у всіх областях науковець теж приділяє увагу цьому унікальному об'єкту лісової меліорації. Зокрема проведені дослідження з відтворення соснових насаджень Нижньодніпровської піщаної арени і її територіальних одиниць. Особливості водного режиму основних типів ґрунтів Кінбурнської піщаної арени досліджено П.В. Пироговою (Yukhnovskyi & Pirohova 2017). Результати дослідження гігроскопічності ґрунтів показали, що найменшої величини (0,5-3,3%) вона сягає в дерново-розвинених супіщаних на давньоалювіальних піщаних відкладеннях ґрунтах, а найбільшої – в солонцях середньосуглинистих піщаних (5,4-6,1 %). За показниками гідрологічних досліджень ґрунти піщаної арени відносяться до випітного типу водного режиму. Також досліджено стан соснових насаджень Кінбурнської та Іванівської піщаних арен. Встановлено, що більшість соснових насаджень старших вікових груп характеризуються сильно ослабленим санітарним станом. Однією з причин кращого стану сосни кримської у Іванівській піщаній арені є відсутність на едатопах рицини хвилястої, яка натомість дуже поширена в Кінбурнських лісах. Аналіз динаміки санітарного стану насаджень за типами лісорослинних умов виявив тенденцію його погіршення із збідненням умов місцезростань. Для покращення санітарного стану сосняків доцільно своєчасно проводити рубки догляду та санітарні рубки з метою формування і оздоровлення лісостанів.

Піщані літоземи, що знаходяться у межах Київського Полісся зазвичай мають антропогенне походження. На фоні незадовільного водного режиму, властивого цим піскам, та нестачі елементів мінерального живлення видовий склад деревних рослин, здатних сформувати на них біологічно стійкі насадження, доволі обмежений, що пов'язано з пригніченням ростових процесів у надземних органах деревних рослин (Brovko et al., 2021). Для вирощування сосни Банка придатні лише намивні піски із щільністю у верхній метровій товщі $1,50-1,66 \text{ г} \cdot \text{см}^{-3}$ та з домішкою мулистих прошарків, а на переміщених - піски із включеннями гумусованої маси чи решток зруйнованих генетичних горизонтів зональних ґрунтів, наявних у межах її ризосфери (Brovko et al., 2022).

Насадження на шляхах транспорту. Захисні лісові насадження уздовж шляхів транспорту відіграють важливу лісівничо-меліоративну роль у захисті дорожнього полотна, прилеглих до нього територій різного призначення та природного середовища від несприятливих природних факторів, а також антропогенного навантаження. Крім вітрозахисної, снігозатримувальної, протиерозійної, шумопоглинальної, кумулятивної

ролі, придорожні насадження формують біодизайн ландшафтів, забезпечувати естетичну привабливість придорожніх культурфітоценозів. Перелічені функції досліджені аспірантами кафедри як у приколіїних насадженнях (Павлішина 2009 [283]) так і в придорожніх лісових смугах (Maksimtsev et al. 2021). Для визначення акустичного забруднення науковцями розроблена системна методика визначення поглинання шумових транспортних потоків приколіїними насадженнями. Отримано математичні моделі залежності акустичного навантаження від типу тяги, швидкості потягів та їх завантаженості, відстані від джерела забруднення, вегетаційного періоду, породного складу, ширини і конструктивних особливостей лісових смуг. За результатами досліджень шумопоглинальних властивостей насаджень сформовано оптимальну модель захисного насадження для досягнення найвищого акустичного ефекту на прилеглих до залізничних колій територіях. Перспективною є багаторярусна змішана хвойно-широколистяна лісосмуга із густим деревно-чагарниковим підліском.

Приколіїні і пришосейні насадження відзначаються підвищеним вмістом важких металів (Cu, Zn, Pb, Cd) у асиміляційних органах деревних і кущових порід порівняно із встановленими гранично допустимими концентраціями мікроелементів у біомасі рослин (Maksimtsev et al. 2021). Це свідчить про здатність деревних рослин накопичувати токсичні речовини понад критичні норми у фітомасі крони. Встановлено, що для найпоширеніших у приколіїних насадженнях таких деревних порід, як дуб звичайний, ясен звичайний, клен гостролистий, граб звичайний, акація жовта, бузина звичайна та скумпія шкіряста характерна висока кумулятивна функція, оскільки вони інтенсивно поглинають полютанти, а отже виконують роль фітомеліорантів навколишнього природного середовища. Перспективним напрямом у покращенні біодизайну придорожніх ландшафтів визначено урізноманітнення асортименту високодекоративними і красивоквітучими рослинами, а саме: робінією клейкою, горіхами, жасмином звичайним, форзицією пониклою, бузком звичайним тощо.

За результатами досліджень науковці рекомендують проведення лісовпорядкування захисних насаджень залізниць і автомагістралей для виявлення їх лісівничо-таксаційних показників і виконання ними захисних властивостей, розроблення системної нормативно-довідкової бази, картографічних матеріалів.

Зелена компонента урболандшафтів. Формування екологічно стійких та естетично атрактивних урболандшафтів вимагає комплексного підходу й оцінки природного потенціалу лісових біогеоценозів з врахуванням їх особливих функцій в складі міської геосоціосистеми, а саме: кліматорегулюючої, санітарно-гігієнічної, рекреаційної, природоохоронної, екологічної, естетичної. Тому здобувачами науковця

проведено низку наукових досліджень зеленої компоненти урболандшафтів.

Зокрема О.М. Романець провела дослідження приміських насаджень зеленої зони м. Києва. Нею встановлено флористичні, фітоіндикаційні характеристики; фізичні, фізико-хімічні, мікробіологічні властивості лісових ґрунтів та виявлено низку фітомеліоративних особливостей, що знайшли своє відображення в показнику урбоекологічного потенціалу (Романець & Юхновський 2021). Обґрунтовано шляхи практичного застосування показника урбоекологічного потенціалу соснових насаджень для оптимізації ведення лісопаркового господарства, а саме функціонального зонування території лісопарків та здійснення моніторингових спостережень.

Фундаментальні дослідження зеленого простору малих міст Київщини здійснено О.В. Зібцевою. Нею розроблено концептуальні основи формування системи озеленення малого міста у контексті екозбалансованого розвитку. Теоретичний аспект містить розгляд проблем сучасного урбосередовища і значення зеленого простору (Yukhnovskyi et al. 2021 [143]); екозбалансованості міської території як геосистеми (Yukhnovskyi & Zibtseva 2020 [137]); малих міст як сектора урбосередовища та їх особливостей; підходів до формування системи зеленого простору (Yukhnovskyi & Zibtseva 2020 [138]); світових стандартів щодо забезпеченості зеленим простором як аспекту формування міської території (Zibtseva & Yukhnovskyi 2019 [135]); використання ГІС-технологій під час дослідження та планування міських територій; якісних показників зелених насаджень; стійкості деревних видів; впровадження концепції екосистемних послуг у міське планування (Юхновський & Зібцева 2019 [118]). Розглянуто світові типології і класифікації відкритого та зеленого простору (Юхновський & Зібцева 2018 [112]). Виявлено концептуальні відмінності та подібності у підходах до типології і класифікації озелених територій в Україні, країнах пострадянського простору та в інших країнах світу: між системою зелених насаджень і системою зеленого простору, а також зеленою інфраструктурою (Юхновський & Зібцева 2018 [111]).

Досліджено тренди екологічної стабільності малих міст: за показниками екологічної стійкості та стабільності територій на основі розгляду динаміки видів землекористування на сучасному етапі (відповідно до актуальних генеральних планів розвитку міст) і на заплановану в них 20-річну перспективу; за показниками озеленення міських територій; за забезпеченістю приміських зон лісовими масивами; за розподілом наземного покриття на базі сервісу Land Viewer EOS (Yukhnovskyi & Zibtseva 2020 [138]). Виконані дослідження приводять до висновку щодо необхідності інтеграції оцінювання екозбалансованості міст на етапах розроблення генеральних планів, удосконалення положень містобудівних документів щодо формування систем зелених насаджень: уточнення класифікації, нормативів, приведення у

відповідність із законодавством України, переходу від рекреаційного нормування зелених насаджень до екосистемного планування екозбалансованих міст. Концепція компактного міста в парковому середовищі має стати реальним еталоном генерального планування малих міст. Зазначено, що, насамперед, для цього необхідне формування приміських зелених зон із переважанням захисних лісових масивів і наявністю рекреаційних у масштабах, які б забезпечували екозбалансований розвиток урботериторій. У цьому контексті науковець є відповідальним виконавцем у спільному українсько-турецькому проекті «Розвиток систем озеленення малих міст для оптимізації зв'язку середовищ існування та стійкості до зміни клімату» (2023- 2024).

Агролісівництво. Останні два десятиліття науковець досліджує системи агролісівництва як практичний і недорогий засіб впровадження багатьох форм інтегрованого землекористування, спрямований на зменшення впливу людини на землю і сприяє зеленій економіці, довгостроковому, сталому та відновлюваному управлінню агроресурсами, особливо для дрібних виробників (Юхновський et al. 2019 [19]). В умовах глобальних змін клімату агролісівництво визначається як тип кліматично сприятливого землеробства, що доцільно поєднує деревну рослинність (дерева або/і чагарники) із сільськогосподарськими культурами та/або тварин з метою підвищення еколого-економічної ефективності агроландшафтів (Гладун & Юхновський 2010 [179]). Дерева можуть бути всередині польових угідь або на границях (лісові смуги, живоплоти).

Агролісівництво здатне покращити стійкість сільського господарства завдяки збільшенню доходів від диверсифікації, зменшуючи при цьому витрати на виробництво, одночасно поліпшуючи екологічну ситуацію і тим самим пом'якшуючи зміни клімату. Наприклад, наявність деревних багаторічних рослин акумулює на тривалий термін CO₂ і зменшує потреби в мінеральних добривах за допомогою фіксації N й утворенню органічних добрив.

Науковцями також порушувалось питання про доцільність застосування агролісівництва з урахуванням існуючих наукових розробок і традицій, його адаптацію у вітчизняних агроландшафтах і як важливого елемента органічного землеробства (Гладун & Юхновський 2009, 2010 [176, 179, 198, 199]; Фучило et al. 2021).

Для України найхарактернішим має бути використання принципів створення лісопольових угідь, оскільки у країні площа орних земель перевищує 33,5 млн га. В цьому контексті актуальним є трансформація полезахисних лісових смуг, особливо пошкоджених військовими діями, в орно-лісовий тип агролісівництва, що неодноразово анонсувалося на міжнародних конференціях (Юхновський & Тупчій 2022; Yukhnovskyi et al. 2023 [218]). Таку трансформацію доцільно проводити у лісових смугах старших вікових груп (зазвичай після VI класу віку) і пошкоджених насадженнях всіх вікових груп під час проведення реконструкційних

рубок із видаленням узлісних рядів та сильно ослаблених дерев, тобто зменшенням ширини лісової смуги до 5-7 м (майже удвічі). Такий трансформаційний підхід асоціюється із орно-лісовими системами агролісівництва у країнах ЄС, де науковець набував досвід застосування агролісівництва і приймав участь в міжнародних проектах, зокрема у проекті Life VAIA «Valuing afforestation of damaged woods with innovative agroforestry» у 2022 р. в Італії.

Отже, використання в Україні агролісівництва на принципово новій комерційній основі дозволить не лише покращити забезпечення сільськогосподарських угідь відповідним захистом від негативних факторів природно-антропогенного походження, але і отримати прибуток від додаткової конкурентоздатної продукції, що може використовуватись у різних галузях економіки. Зважаючи на розвиток фермерського господарства та наявності чисельної ланки середніх за розмірами площ землекористувань сільськогосподарських виробників, агролісівництво повинно активно розвиватись, оскільки екологічні та економічні вигоди від його впровадження очевидні та визнані світовою спільнотою.

Підсумки і перспективи

Нині науковий доробок В.Ю. Юхновського нараховує біля 300 публікацій, серед яких 11 монографій, 6 підручників з грифом МОН і МАП, 5 посібників, 6 патентів, 3 державних стандарти, наукові та популярні статті, тези, нормативні документи тощо. З них опубліковано у виданнях, які віднесено до міжнародних наукометричних баз даних – 38 (у т.ч. 25 в наукометричних базах Scopus і WoS). Повний перелік наукових праць надано у книзі. Науковцем підготовлено 2 доктора і 14 кандидатів наук.

Під керівництвом В.Ю. Юхновського та за його участю розроблено низку інструктивних вказівок, настанов і науково-практичних рекомендацій. Серед них: Інструктивні вимоги з лісомеліоративного впорядкування захисних лісових насаджень (2000), Методичні рекомендації щодо створення системи захисних лісових насаджень (2005), Наукове та методичне забезпечення підготовки лісгосподарських кадрів (2005), Науково-методичні рекомендації «Теоретичні і технологічні основи оптимізації системи захисних лісових насаджень» (2008), Рекомендації щодо використання площ лісомеліоративного фонду та проведення комплексу заходів, спрямованих на підвищення еколого-меліоративної ефективності агролісомеліоративних насаджень (2009), Уточнені нормативи мінімально необхідної захисної лісистості для природно-кліматичних зон України (2011), Настанови з лісомеліоративного впорядкування захисних лісових насаджень лінійного типу (2012), Науково-методичні рекомендації «Екологічні функції дубових полезахисних лісових смуг Полісся та Лісостепу України» (2018).

Багатогранна міжнародна діяльність В.Ю. Юхновського, який бере участь у багатьох міжнародних проектах, форумах, конференціях. Як Голова ГО «Асоціація агролісівників України» він представляє Україну у Європейській федерації агролісівників, є її членом виконавчого комітету.

За сумлінну багаторічну працю Василь Юрійович удостоєний низки урядових нагород, серед яких: іменний годинник Голови Державного комітету лісового господарства України (2004), почесне звання "Відмінник аграрної освіти і науки" (2008), Грамота Міністерства аграрної політики України (2009), нагрудний знак "Знак Пошани" Міністерства аграрної політики та продовольства України (2010), Подяка Голови Державного агентства лісового господарства України (2014), медаллю «За заслуги» (2023). Він також нагороджений багатьма Почесними грамотами НАУ і НУБіП України (2004, 2008, 2014).

Професор В.Ю. Юхновський входить у передовий визнаний загін науковців-лісівників нашої держави. Василь Юрійович – сучасний доктор наук і професор, пройшов тривале стажування і підвищення кваліфікації у двох університетах США і Міжнародному інституті прикладного системного аналізу (Австрія), досконало і творчо володіє комп'ютерними технологіями і мовою міжнародного спілкування – англійською.

І сьогодні професор В.Ю. Юхновський, сповнений сил, невичерпного ентузіазму і творчої енергії, приймає активну участь у життєдіяльності університету і лісовій галузі, передає свій багатий науковий, педагогічний і життєвий досвід молодому поколінню мабутніх працівників лісової ниви.

Як зразковий сім'янин Василь Юрійович у тандемі з дружиною Галиною виховав двох синів, які з відзнакою закінчили Національний університет імені Тараса Шевченка, аспірантуру, успішно захистили дисертації і отримали наукові ступені. У таких же родинних традиціях він старається виховувати і своїх численних онуків: Назарія, Зоряну, Миколу, Емілію, Андрія, Єлісея і Мілана.

У зв'язку із ювілеєм хочеться побажати В.Ю. Юхновському здоров'я, родинного щастя, подальших творчих сил та енергії і завжди залишатись такою ж чуйною, порядною і доброзичливою особистістю. Зичимо йому і надалі готувати надійні фахові кадри для лісогосподарської галузі.

Біографічну довідку та інші матеріали підготували за сприянням професора В.Ю. Юхновського його колеги:

О.І. Пилипенко, доктор сільськогосподарських наук, професор-консультант кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій НУБіП України, науковий консультант ювіляра;

В.М. Малюга, доктор сільськогосподарських наук, професор;

С.М. Дударець, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

О.В. Соваков, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Професор В.Ю. Юхновський у складі кафедри

Лісова меліорація – багатостороннє явище, яке віддзеркалює лісівничі, агрономічні, меліоративні, географічні, економічні, екологічні аспекти підвищення продуктивності агроладшафтів, має невичерпний потенціал для постійного розвитку, що поєднується з багатьма галузями економіки і тим самим зумовлює його провідне місце в житті суспільства. Саме тому кафедра відтворення лісів та лісової меліорації постійно розвиває лісомеліоративну компоненту і залишається життєдіяльною, співзвучна вирішенню сучасних екологічних проблем і перспективна для студентів, аспірантів і науково-педагогічних працівників вузу. Саме на цій кафедрі плідно працює і продовжує активно передавати свій неоцінний науково-педагогічний та й життєвий досвід Василь Юрійович Юхновський.

Становлення кафедри лісової меліорації детально описано у публікаціях наукового і бібліографічного гатунку [271]. Тому детальніше опишемо розвиток кафедри з часу початку роботи ювіляра, що становить майже 45-річний період.

На початку 1980-х оновився склад кафедри внаслідок залучення до викладацької роботи молодих асистентів В.Ю. Юхновського і В.М. Малюги. В 1983 р. за ініціативою П.І. Герасименка на кафедру було повернуто дисципліну "Гідротехнічна меліорація", для викладання якої також було переведено канд. с.-г. наук, доцента Ю.А. Василенка. Це відповідним чином позначилося на зміні назви кафедри і вона знову отримала назву "Лісової та гідротехнічної меліорації".

Кафедра виступала ініціатором проведення Всесоюзної науково-практичної конференції з питань захисного лісорозведення (1977) та республіканської з питань вирішення Продовольчої програми (1984). Матеріали цих заходів опубліковані в окремих тематичних збірниках наукових праць лісогосподарського факультету УСГА. Наукові здобутки кафедри систематично публікувалися у збірнику «Агроресо-меліоративные исследования в СССР».

Особлива увага в цей час приділяється навчально-методичній роботі. За безпосередньої участі співробітників кафедри підготовлено та видано навчальні посібники «Лесная меліорація с основами лесоводства» (1972, 1975) для агрономічних спеціальностей; «Система заходів проти ерозії ґрунтів» (1984); «Землеробство з основами ґрунтознавства, меліорації та лісівництва» (1982); «Меліорація з основами геодезії» (1983). Для студентів лісогосподарського факультету

доцент П.І. Герасименко підготував і видав навчальний посібник «Лесная мелиорация» (1990).

Склад кафедри лісової та гідротехнічної меліорації 1985 р.:

Зліва направо: – сидять доцент О.І. Пилипенко, ст. лаборант Г.М. Гора, доцент П.І. Герасименко (завідувач кафедри), лаборант Г.О. Андрусенко, доцент Ю.А. Василенко;

– стоять асистент В.Ю. Юхновський, доцент М.О. Штофель, асистент В.М. Малюга.

З 1987 по 1994 рік кафедру лісової та гідротехнічної меліорації очолював канд. с.-г. наук, доцент М.О. Штофель. Після закінчення у 1966 р. лісогосподарського факультету Михайло Олексійович декілька років працював на посаді помічника лісного Плисецького лісництва Боярської ЛДС УСГА. Наукову діяльність він розпочав під керівництвом професора В.О. Бодрова і в 1972 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Конструкции полезащитных лесных полос в районах, подвергающихся пыльным бурям (на примере колхозов и совхозов Запорожской области)».

Головний напрямок наукових досліджень кафедри цього періоду полягав у виконанні загальносоюзної науково-технічної програми щодо вдосконалення і впровадження зональних систем захисних лісових насаджень, які забезпечують підвищення продуктивності сільськогосподарських земель і оптимізацію аграрних ландшафтів (1986-1990), державної теми з розробки заходів з підвищення ефективності лісомеліоративних насаджень для Лісостепу.

Паралельно проводилася роботи з виконання госпдогвірних наукових досліджень на замовлення УкрДІПРОВИДГОСПУ щодо

розробки загальних рекомендацій з лісомеліоративних заходів і відновленню берегової рослинності в басейнах малих річок (1991), а також на замовлення УкрДІПРОЛІСУ стосовно лісівничо-екологічного обстеження лісів, що виконують ґрунтово-полезахисні функції і земель у межах розвитку ерозійних процесів (1991).

Важливе значення на цьому етапі приділяється підвищенню ефективності навчального процесу. З метою забезпечення якісної практичної підготовки студентів облаштовано та оновлено матеріально-технічну базу лісогосподарського факультету у Канівській гідролісомеліоративній станції (нині філія «Канівське лісове господарство» ДП «Ліси України»).

У 1994 р. на посаду завідувача кафедри було обрано учня професора В.О. Бодрова, доктора с.-г. наук, професора О.І. Пилипенка, який у 1992 р. захистив докторську дисертацію і опублікував монографію «Лісівничі особливості та меліоративний вплив полезахисних лісових смуг в умовах чорноземного степу України». Великий творчий життєвий шлях та вагомі наукові здобутки Олексія Івановича безпосередньо пов'язані із кафедрою лісової меліорації, на якій він пройшов всі наукові щаблі – від студента-дипломника, аспіранта до професора, завідувача кафедри. Його організаторські здібності проявилися не лише в роботі на кафедрі, але і в громадській діяльності на рівні лісогосподарського факультету та УСГА.

Склад кафедри лісової та гідротехнічної меліорації 1998 р.:

Зліва направо: – сидять доцент Штофель М.О., лаборант Г.О. Андрусенко, професор О.І. Пилипенко (завідувач кафедри), ст. лаборант Г.М. Гора, доцент П.І. Герасименко;
– стоять доцент Малюга В.М., асистент С.М. Дударець, доцент Ю.А. Василенко, доцент В.Ю. Юхновський.

У цей період співробітниками кафедри виконується ряд бюджетних наукових тематик, які пов'язані з питаннями розробки наукових і технологічних основ оптимізації лісоаграрних ландшафтів у посушливих регіонах України (1996-2000), розробки теоретичних і технологічних основ оптимізації структури захисних лісонасаджень для зональних лісоаграрних екосистем України (2001-2005). До виконання першої теми залучалися наукові співробітники лабораторії захисного лісорозведення Боярської ЛДС. За результатами проведених досліджень опубліковані науково-методичні рекомендації до впровадження у виробництво (2001, 2005).

Для підготовки магістрів виробничої спеціалізації за магістерською програмою «Лісова меліорація» на кафедрі вводиться ряд нових дисциплін («Ерозієзнавство», «Системи захисту ґрунтів», «Захисне лісорозведення», «Зональні протиерозійні системи», «Лісоаграрні ландшафти» тощо), які сприяють поглибленому вивченню проблем захисного лісорозведення, розробляється навчально-методичне забезпечення названих дисциплін. У даному контексті професором О.І. Пилипенком підготовлено та видано комплексний підручник «Системи захисту ґрунтів від ерозії» (2004), який користується фаховою популярністю у вищих навчальних закладах різних рівнів акредитації та на виробництві лісової і аграрної галузей економіки України.

Склад кафедри лісової та гідротехнічної меліорації 2000 р.:

Зліва направо: – сидять лаборант Г.О. Андрусенко, доцент П.І. Герасименко, професор О.І. Пилипенко (завідувач кафедри), доцент М.О. Штофель, ст. лаборант Г.М. Гора;

– стоять доценти В.В. Лукіша, С.М. Дударець, В.Ю. Юхновський, В.М. Малюга.

На цьому етапі під науковим керівництвом професора О.І. Пилипенка функціонує аспірантура і докторантура. В 2003 р. успішно захищає докторську дисертацію доцент В.Ю. Юхновський, а згодом кандидатські дисертації – аспіранти О.С. Ситник і О.В. Соваков. І в теперішній час, автор понад 150 науково-методичних праць та ряду підручників, академік Лісівничої академії наук, професор О.І. Пилипенко на посаді професора-консультанта кафедри передає свій неоціненний науково-методичний досвід наступному поколінню науково-педагогічних працівників.

У 2003 р. після захисту докторської дисертації кафедру очолив В.Ю. Юхновський. Після закінчення з відзнакою лісогосподарського факультету (1979) Василь Юрійович розпочинав свою наукову діяльність на посаді стажиста-дослідника кафедри лісової таксації, де займався дослідженнями таксаційних характеристик полезахисних лісових смуг та підготував і захистив кандидатську дисертацію з цієї тематики (1988). У 1981 р. він був переведений на посаду асистента кафедри лісової та гідротехнічної меліорації з якою пов'язана вся його подальша науково-педагогічна діяльність.

Кафедра лісової меліорації 2005 р.:

Зліва направо: – сидять лаборант Г.О. Андрусенко, професор О.І. Пилипенко, професор В.Ю. Юхновський (завідувач кафедри), доцент М.О. Штофель, ст. лаборант Т.М. Федоришина;

– стоять асистент М.І. Радучич, аспірант О.С. Ситник, аспірант О.П. Поліщук, доцент С.М. Дударець, доцент В.М. Малюга.

У процесі наукових досліджень професором В.Ю. Юхновським розроблена уніфікована структурна схема лісоаграрного ландшафту,

важливе місце в якій займає система захисних лісових насаджень, обґрунтовані агролісомеліоративні параметри та критерії оптимальності лісоаграрних ландшафтів, що знайшло своє відображення в опублікованій монографії «Лісоаграрні ландшафти рівнинної України: оптимізація, нормативи, екологічні аспекти». Він неодноразово проходив стажування у провідних закордонних наукових та навчальних закладах.

Під керівництвом Василя Юрійовича одержала подальший розвиток творча робота у різнопланових напрямках лісомеліоративних досліджень, що відповідним чином позначилося на збільшенні контингенту аспірантів та розширенні їх наукових інтересів. Поряд з цим розпочалося активне оновлення навчально-методичного забезпечення дисциплін, поліпшення матеріально-технічної бази кафедри.

Робоче засідання кафедри

Дискусія в навчальній лабораторії

У 2006 р. професора В.Ю. Юхновського призначено на посаду директора НДІ лісівництва та декоративного садівництва і виконання обов'язків завідувача кафедри було покладено на кандидата сільськогосподарських наук, доцента С.М. Дударця (2006–2010 рр.).

На цьому етапі особливої актуальності набувають питання підготовки студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр», розширення переліку магістерських програм, удосконалення практичного навчання студентів. У зв'язку з чим на кафедрі відкривається магістерська програма дослідницької спеціалізації «Лісоаграрне ландшафтознавство» з підготовкою для її функціонування відповідного навчально-методичного забезпечення.

З метою належного забезпечення викладання дисциплін гідромеліоративного профілю авторським колективом у складі викладачів кафедри і співробітників НДІ водних проблем і меліорацій НААН України вперше для студентів на пряму підготовки «Лісове і садово-паркове господарство» написано та видано навчальний посібник «Гідротехнічні меліорації лісових земель» (2007).

Для ефективного спрямування зусиль навчально-наукового потенціалу кафедри лісової меліорації на впровадження у

лісогосподарське та сільськогосподарське виробництво наукових розробок з питань агролісомеліорації та захисного лісорозведення за рахунок надання науково-консультаційних, освітніх, інформаційних послуг у структурі кафедри, як самостійний підрозділ, створено навчально-науково-виробничу лабораторію «Захисне лісорозведення» (2006).

Поряд із навчально-методичною роботою на кафедрі активно проводилися наукові дослідження, зокрема здійснювалося виконання бюджетної науково-дослідної тематики з питань розробки теоретичних і технологічних основ оптимізації системи лісових насаджень для зональних лісоаграрних ландшафтів (2006-2008), за результатами якої опубліковано науково-методичні рекомендації «Теоретичні і технологічні основи оптимізації системи захисних лісових насаджень» (2008). За безпосередньої участі співробітників кафедри розроблено ДСТУ 48-74:2007 «Агролісомеліорація. Терміни і визначення», який набув чинності з 01.01.2009 р.

***Кафедра лісової меліорації
і оптимізації лісоаграрних ландшафтів 2012 р.:***

Зліва направо: – сидять лаборант Н.М. Дегтярєва, професор О.І. Пилипенко, професор В.Ю. Юхновський (завідувач кафедри), доцент М.О. Штофель, асистент О.М. Романець;

– стоять: здобувач, провідний інженер-таксатор В.М. Хрик, доцент В.М. Малюга, доцент О.В. Соваков, аспірант О.М. Павлішина, аспірант О.М. Рябченко, доцент С.М. Дударець, аспірант В.М. Яковишин.

У зв'язку із розширенням наукових інтересів кафедри, відкриттям нових магістерських програм та розробкою їх відповідного навчально-

методичного забезпечення у 2008 р. кафедру було знову перейменовано і вона отримала назву „Лісової меліорації і оптимізації лісоаграрних ландшафтів”.

З поверненням у 2010 р. проф. В.Ю. Юхновського до повноцінного виконання обов'язків завідувача кафедри було розширено тематику наукових досліджень. Наукова діяльність співробітників кафедри останнього періоду пов'язана із оптимізацією просторово-параметричної структури захисних лісових насаджень лісоаграрних ландшафтів, як складової національної екологічної мережі (2010-2012). За результатами цього напрямку наукової роботи підготовлено та затверджено у відповідних відомствах «Настанови з лісомеліоративного впорядкування захисних лісових насаджень лінійного типу та розташованих у смугах відведення каналів, залізниць, автомобільних доріг» (2012).

За період 2010-2016 рр. на кафедрі активно проходить робота з підготовки та видання підручників для студентів вищих навчальних закладів із дисциплін лісомеліоративного напрямку. У 2010 р. колективом науково-педагогічних працівників кафедри, під керівництвом професора О.І. Пилипенка, опубліковано підручник «Лісові меліорації» для студентів напряму підготовки «Лісове і садово-паркове господарство», а в 2012 р. – підручник «Агролісомеліорація» – для студентів напряму підготовки «Агрономія» (обидва підручники – з грифом Міністерства науки і освіти України і загальною редакцією професора В.Ю. Юхновського).

У цей час кафедра є організатором Міжнародної науково-практичної конференції «Екологізація землекористування в контексті розвитку агролісомеліорації» (Київ, 2013).

Пленарне засідання Міжнародної науково-практичної конференції "Екологізація землекористування в контексті розвитку агролісомеліорації"

*Учасники міжнародної науково-практичної конференції
на об'єктах лісомеліоративного підприємства
ДП «Ржищівське лісове господарство» (17 травня 2013 р.)*

Кафедра макож приймає активну участь у розробленні Концепції розвитку агролісомеліорації в Україні (2013 р), державних програм з розвитку аграрного сектору економіки України, створення Національної екологічної мережі. Співробітники кафедри беруть активну участь у роботі круглих столів, телепрограм і радіопрограм з питань розвитку агролісомеліорації і захисного лісорозведення в Україні.

Зокрема у 2016 р кафедри лісової меліорації і оптимізації лісоаграрних ландшафтів, дендрології та лісової селекції в університеті організували Всеукраїнський круглий стіл, присвячений обговоренню правового режиму полезахисних лісових смуг. Участь у ньому взяли науковці, викладачі, представники профільного міністерства, обласних державних адміністрацій, обласних управлінь лісового і мисливського господарства Держлісагентства України, Асоціації сільських і селищних рад, асоціації фермерів, авторитетні виробничники та ЗМІ. Під час доповідей і фахової дискусії вони спробували знайти відповідь на нагальне запитання, хто реальний господар полезахисних лісових смуг?

Серед ключових позицій у ключовій доповіді В.Ю. Юхновський назвав потребу законодавчо визначити статус полезахисних лісових смуг та статус земель під ними. Крім удосконалення законодавчого поля, відзначено ще й необхідність підготовки висококваліфікованих фахівців у цій галузі. Доповідач зупинився на основних варіантах вирішення цього питання, а саме: провідна роль має належати органам місцевого самоврядування; відповідальність за охороною, утримання і збереженості захисних насаджень.

All-Ukrainian round table
“The legal regime of windbreaks. Who is the real owner?” (Kyiv, March 11, 2016)

Всеукраїнський круглий стіл «Правовий режим полезахисних лісових смуг. Хто реальний господар?» (11 травня 2016 р., м. Київ)

У зв'язку з оптимізацією структури університету в 2016 р. пройшло об'єднання споріднених кафедр – «лісовідновлення і лісорозведення» і «лісової меліорації і оптимізації лісоаграрних ландшафтів» з утворенням кафедри «відтворення лісів та лісових меліорацій».

Об'єднану кафедру очолив професор, дійсний член лісівничої академії наук України В.М. Маурер (2016-2021). Під його керівництвом проведено значну роботу із зміцнення матеріально-технічної бази кафедри. Власними зусиллями обладнано й оснащено навчально-наукову-виробничу лабораторію лісового насінництва й розсадництва з відділенням мікроклонального розмноження деревних рослин. На території Ботанічного саду університету створено навчально-дослідний деревний розсадник, на якому облаштовано лабораторно-господарський блок з міні-теплицею та класом-альтанкою. Створено колекцію ялин та декоративних кущів, а також досвідно-виробничі культури у ВП НУБІП України «Боярська ЛДС», ДП «Київська ЛНДС», «Городнянське лісове господарство» та «Фастівське лісове господарство».

Опанувати фахові знання студентам допомагають розроблені викладачами кафедри робочі програми, навчально-методичні комплекси, методичні вказівки, видані підручники посібники та електронні навчальні курси з окремих дисциплін. До послуг студентів клас магістерської підготовки з фаховою бібліотекою кафедри з особистих зібрань класиків-лісівників, яка включає понад тисячу літературних джерел, серед яких нормативно-інструктивна документація, міждержавні та національні стандарти, законодавчі та правові акти, державні програми лісокультурного спрямування, монографії, фахові журнали та наукові збірники. Майбутні фахівці мають змогу поглибити свої знання з лісокультурної справи у студентському науковому гуртку кафедри.

Склад кафедри 2016 року (зліва направо):

Перший ряд: доцент С.М. Дударець, професор В.Ю. Юхновський, лаборант Н.М. Дегтярьова, професор О.І. Пилипенко, зав кафедри, професор В.М. Маурер, майстер виробничого навчання О.П. Гладка, доцент І.М. Бобошко-Бардина.

Другий ряд: доцент О.В. Соваков, асистент Г.О. Лобченко, доцент В.М. Малюга, зав. лабораторією Л.С. Кашпор, аспірантка П.В. Пирогова, доцент І.В. Іванюк, доцент А.П. Пінчук, ст. викладач В.Ю. Кайдик, аспірантка І.Б. Ковалишин, аспірантка І.В. Шилін, ст. викладач Ю.І. Косенко, ст. лаборант Я.Л. Мала, доцент О.Ю. Кайдик

Епохальною подією стало проведення в університеті міжнародної науково-практичної конференції «Відтворення лісів та лісова меліорація в Україні: витоки, сучасний стан, виклики сьогодення та перспективи в умовах антропоцену», присвяченої 100-річному ювілею кафедри.

На пленарному засіданні доповідь ювіляра «Сучасний стан і розвиток агролісівництва в Україні» визвала широкий резонанс і вага частка її положень ввійшла в розробку «Основні засади стратегії лісорозведення в Україні» (Ведмідь et. al 2019) [125].

*Урочисте відкриття конференції
директором інституту професором П.І. Лакидою*

Учасники міжнародної науково-практичної конференції

Нині кафедру очолює член-кореспондент Лісівничої академії наук України, доцент А.П. Пінчук. Опановувати фахові знання студентам допомагають розроблені викладачами кафедри робочі програми,

навчально-методичні комплекси, методичні вказівки, видані підручники посібники та електронні навчальні курси з окремих дисциплін. До послуг студентів клас магістерської підготовки з фаховою бібліотекою кафедри, яка включає понад тисячу літературних джерел, серед яких нормативно-інструктивна документація, стандарти, законодавчі та правові акти, монографії, фахові журнали та наукові збірники.

Склад кафедри 2021 року (зліва направо):

професор В.Ю. Юхновський, лаборант Н.М. Дегтярьова,
доцент Г.О. Лобченко, доцент В.М. Малюга, аспірант А.А. Дерій,
професор В.М. Маурер, доцент О.В. Соваков,
доцент А.П. Пінчук (завідувач кафедри), доцент І.В. Іванюк,
ст. викладач О.Ю. Чернобров, доцент О.Ю. Кайдик,
доцент С.М. Дударець, аспірант О.Р. Бабин,
майстер виробничого навчання К.Є. Колісниченко,
аспірантка В.Р. Фурса, аспірант А.П. Расенчук

Майбутні фахівці мають змогу поглибити свої знання з лісокультурної та лісомеліоративної справи у студентських наукових гуртках кафедри. У 2003 р. пройшло оновлення навчальної лабораторії «Лісова меліорація» (ауд. 131). Відремонтована аудиторія обладнана новітніми комп'ютерами, стендами та макетами.

Кафедра загалом, та її лісомеліоративне крило зокрема, і сьогодні знаходиться в авангарді досліджень, пов'язаних зі зміною клімату і підвищенням еколого-економічного потенціалу агроландшафтів України. Розвивається і міжнародна діяльність. Співробітники кафедри – професор В.Ю. Юхновський, доцент О.В. Соваков подали заявку на

участь в міжнародному проекті з агролісівництва за програмою ГОРИЗОН. Василь Юхновський прийняв участь у форумі «Брокерська подія HORIZON EUROPE для кластеру 6 – проекти 2024 року». У форумі взяли участь понад 200 учасників з 29 країн для встановлення робочих контактів між координаторами, які шукають нових партнерів.

Виступ проф. В.Ю. Юхновського «Післявоєнне відтворення лісової компоненти агроландшафтів методом інноваційного агролісівництва» (Брюссель, 26.09.2023)

На сучасному етапі своєї діяльності кафедра відтворення лісів та лісових меліорацій Національного університету біоресурсів і природокористування України спрямовує вагому частку свого наукового і освітянського потенціалу на вирішення проблем захисного лісорозведення, як важливої компоненти у збалансованості земельних угідь при оптимізації агроландшафтів. В основі діяльності кафедри завжди відчутна авангардна роль професора Юхновського Василя Юрійовича.

ПОЗДОРОВЛЕННЯ, ПОБАЖАННЯ І СПОГАДИ

колег, учнів, соратників і друзів
(до 70-річчя від дня народження професора В.Ю. Юхновського)

5 (П'ять) в одному (з нагоди 70-річчя від дня народження)

Для мене **Василь Юрійович Юхновський** – учень, колега, соратник, друг, Брат від Бога.

І ще П'ять... *Непересічна людина, сім'янин* (вірний чоловік для дружини, щасливий = батько синів і свекор невісток, багаторазовий дідусь), *громадянин, патріот, науковець*.

В.Ю.Юхновський – доктор наук, професор, академік 2-х Академій наук України (Лісівничої та Української наукової); за Говардом Гарднером володіє логіко-математичним інтелектом.

Опублікував близько 300 наукових і начальсько-методичних праць, інструкцій, рекомендацій, Стандартів державного рівня тощо, із них – 26 у престижних міжнародних університетських виданнях. Автор 11 монографій, 6 підручників і 5 навчальних посібників (одноосібно і як співавтор). Підготував науковців: докторів – 2, кандидатів – 14.

Пам'ятаю Василя Юрійовича ще студентом – відмінником навчання. Свою випускню дипломну роботу *Він захищав англійською мовою...* У нашій *рідній Alma Mater* працюємо разом майже **пів-століття**. Його трудовий, науковий, педагогічний, громадський шлях на кафедрі *лісової і гідротехнічної меліорації*: стажист, аспірант, асистент, кандидат наук, доцент, докторант, доктор наук, професор, завідувач кафедри;

певний час очолював наш *Інститут*; нині – професор кафедри *відтворення лісів і лісових меліорацій*.

Професор В. Юхновський – цілісна, самокритична *Особистість* із почуттям власної гідності. *Особистість* характеризується відношенням: “*що*” про неї *думають люди* – об’єктивні дані (чисельник) до “*власної думки*” про себе (знаменник). Тут Василь Юхновський має гармонію, рівновагу.

Професор О.І. Пилипенко після виступу на позачерговій вченій раді Навчально-наукового інституту лісового і садово-паркового господарства з колегами кафедри та учнями (4 травня 2023 р.)

Хто ***Ми*** єсть і чиї ***Ми Діти***? Професор В.В. Докучаєв (корифей в галузі **системи** боротьби із посухами, суховіями, ерозією і дефляцією ґрунтів) – академік Г.М. Висоцький (учень Докучаєва) – професори В.О. Бодров і Б.Й. Логгінов (учні Висоцького) – професор О.І. Пилипенко (учень Бодрова і Логгінова) – професори В.Ю. Юхновський і В.М. Малюга, доценти С.М. Дударець і О.В. Соваков (учні Пилипенка). ***“Нашому науковому роду не буде переводу”***.

Історичні, Світового рівня, надбання науки і практики **України** ще надійно і ефективно послужать фундаментом у **повоєнній капітальній відбудові і відновленні захисних лісових насаджень**, як основного елемента названої **системи**.

Нині професор В.Ю. Юхновський активно популяризує названу ідею і плани у країнах Європейського Союзу (Венеція, Брюсель тощо).

***Пилипенко О.І., доктор сільськогосподарських наук,
професор, науковий консультант
докторської дисертації В.Ю. Юхновського***

Наставник, Людина, Науковець

Українська лісова наука і освіта на початку Нового 2024 року вшановує 70-річний ювілей академіка Лісівничої академії наук України, професора Юхновського Василя Юрійовича.

Вся науково-педагогічна діяльність ювіляра пов'язана з лісогосподарським факультетом Української сільськогосподарської академії, а нині ННІ лісового і садово-паркового господарства Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Закарбувалося перше знайомство з молодим асистентом кафедри лісової меліорації, коли його призначили наставником моєї групи у 1995 році. Молодий куратор зразу найшов з групою контакт, вникав в запити і потреби кожного вихованця, залучав нас до активної навчальної і громадської роботи. Запамяталася його кипуча енергія у культурно-масових заходах Вузу, особливо у роботі редколегії стіннівки «Лісовод», яка висвітлювала актуальні проблеми життя студентів і під керівництвом головного редактора – Василя Юрійовича займала призові місця в університетських і районних конкурсах преси. Також відома спортивна діяльність ювіляра, де упродовж всіх років він очолював шахово-шашкову команду факультету, а згодом й інституту, яка завжди також була і є у призерах університетської спартакіади «Здоров'я» і переможцем змагань серед Вузів району і міста.

Після закінчення докторантури, захисту дисертації і присудження йому наукового ступеня доктора сільськогосподарських наук професор Юхновський В.Ю. працював на різних посадах – доцента, директора навчально-наукового і науково-дослідного інститутів, завідувача кафедри. Особливо науково-педагогічний потенціал ювіляра реалізувався на посаді кафедри лісової меліорації і оптимізації лісоаграрних ландшафтів, яку він очолював з 2003 по 2016 роки з деякою перервою під час роботи на посаді директора НДІ лісівництва та декоративного садівництва. За його участю підготовлено потужне навчально-методичне забезпечення, яке включає 6 підручників, 5 навчальних посібників та іншої програмно-методичної літератури. На кафедрі у цей час функціонувала магістратура фахового і наукового

спрямування, аспірантура і докторантура. Зокрема, аспірантами і здобувачами науковця захищено 14 кандидатських і 2 докторські дисертації.

Під час реструктуризації університету з 2016 року Василь Юрійович працює на посаді професора кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій. Його активна науково-педагогічна діяльність проявляється у популяризації розвитку агролісомеліорації, захисного лісорозведення і агролісівництва в Україні, розробці державних програм з розвитку лісового і аграрного сектору економіки держави, приймаючи активну участь у роботі науково-технічної ради Державного агентства лісових ресурсів України, круглих столів, виступів на радіо, публікацій у вітчизняній і зарубіжній пресі.

Віховою подією стало проведення в університеті міжнародної науково-практичної конференції «Відтворення лісів та лісова меліорація в Україні: витоки, сучасний стан, виклики сьогодення та перспективи в умовах антропоцену», присвяченої 100-річному ювілею кафедри. На пленарному засіданні доповідь ювіляра «Сучасний стан і розвиток агролісівництва в Україні» визвала широкий резонанс і вагома частка її положень ввійшла в розробку «Основні засади стратегії лісорозведення в Україні».

Кафедра загалом, та її лісомеліоративне крило зокрема, і сьогодні знаходиться в авангарді досліджень, пов'язаних зі зміною клімату і підвищенням еколого-економічного потенціалу агроландшафтів України. Професор Юхновський В.Ю. представляє Україну у Європейській федерації агролісівників і як член виконавчого комітету цієї організації є постійним учасником наукових рад, форумів і конференцій.

Сім десятків! Який прекрасний, благословенний ювілей! Мудрості вже не позичати, досвід просто зашкалює, тіло ще бадьоре, а душа сповнена любові та співпереживання! У день народження від колективу кафедри і від себе особисто прийміть, Василь Юрійович, найщиріші побажання, міцного здоров'я, щоб вистачило до віковичного стану, сили та волі, щоб зміцнювати себе фізично і духовно! Бажаємо шанобливої поваги від колег і знайомих, безмірної любові близьких і рідних людей, а ще захоплення в очах всіх оточуючих! Нехай життя грає всіма барвами веселки та дарує Вам кращі дні, в яких не буде поспіху, стресів, тривог, а будуть тільки сонце тепле, небо бездонне, ліс і поле в ніжній зелені і оптимізованій гармонії!

***Андрій Пінчук, завідувач кафедри
відтворення лісів та лісових меліорацій,
кандидат сільськогосподарських наук***

Вчений, педагог, товариш

(шлях дарованій долею)

Нині, у переддень ювілею з нагоди 70-річчя від дня народження Василя Юрійовича, виповнюється 45 років з тієї знакової дати, коли вперше нас звела доля й упродовж усіх наступних років, аж до-тепер, наші життєві шляхи завжди лишались поруч, адже поєднували їх спільні фахові та наукові інтереси, котрі стосувались питань пов'язаних із лісомеліорацією та фітомеліорацією агро- техно- та урбаноландшафтів. Наша перша зустріч відбулась, ще у минулому столітті, а саме - 1978 року, коли я, будучи асистентом кафедри лісових культур, разом з доцентом цієї ж кафедри Георгієм Володимировичем Дубініним проводили із студентами 3 курсу лісогосподарського факультету Української сільськогосподарської академії (УСГА) заняття з дисципліни «Лісові культури». Варто також зауважити, що лекції, із згаданої дисципліни, студентам цього курсу читав знаний на теренах усього бывшего Радянського Союзу фахівець з лісових та декоративних розсадників, завідувач кафедри, доктор сільськогосподарських наук, професор Прокіп Григорович Кальний. При цьому, у 5 семестрі, студенти, опановували лабораторні роботи з «Лісонасінневої справи», а у 6 - опрацьовували курсове проектування з «Лісових розсадників». Доречно нагадати, що у ті часи, основну частину студентів лісогосподарського факультету, представляли демобілізовані із армії та випускники лісових технікумів. Саме з цього прошарку студентів формувався актив у академічних групах, що суттєво поліпшувало не лише якість проведення виховної роботи, але й позитивно відображалось на дисципліні усіх учасників, залучених до навчального процесу. Василь Юрійович, належав до останньої категорії студентської молоді, адже він, на час вступу до УСГА, вже закінчив навчання у Велико-Анадольському технікумі й отримав диплом з відзнакою. Ця обставина надавала йому право на отримання вищої спеціальної освіти, без трирічного відпрацювання на виробництві за отриманим фахом. Скориставшись цією державою пільгою, подав документи до ВУЗу, успішно здав вступні іспити й був зарахований на лісогосподарський

факультет. Де власне й навчався (з 1974 по 1979 роки) у 5 групі, студенти якої спеціалізувались за програмою «Лісова меліорація». Вищу освіту здобув у 1979 році й відповідно до диплому з відзнакою, отримав кваліфікацію - «Інженер лісового господарства».

У студентські, як і у наступні роки нашого знайомства, Василь Юрійович, вирізнявся гарною пам'яттю й міг у «сліпу» грати в шашки одразу на кількох дошках. З вивченням окремих загально-освітніх та спеціальних дисциплін у нього проблем ніколи не виникало. До наукової роботи долучився на кафедрі «Лісової таксації» під керівництвом доктора сільськогосподарських наук, професора Анатолія Зіновійовича Швиденка. Завжди, чуйно, з повагою відносився до одногрупників та однокурсників, що дозволило йому зберегти з ними добрі стосунки упродовж багатьох років. Як наприклад, з майбутнім колегою по кафедрі лісової меліорації, професором Малюгою Володимиром Миколайовичем та полковником міліції Бевзом Валерієм Васильовичем, з якими ювіляр навчався на одному курсі у Велико-Анадольському лісовому технікумі. А також, з однокурсниками по навчанню на лісогосподарському факультеті УСГА. А саме, з докторами сільськогосподарських наук, професорами - Надією Олександрівною Олексійченко (дівоче прізвище Хаджиогло) і Анатолієм Омеляновичем Бондарем та кандидатами наук - доцентом Олександром Миколайовичем Курдюком, директором ДП «Вінницьке ЛГ» Віктором Васильовичем Попельнюком та знаним у межах Чернігівщини й Сумщини лісівником, депутатом Сумської обласної ради (на час написання цих рядків) Віктором Петровичем Чигринцем.

У 1979 році, адміністрація лісогосподарського факультету, направила Василя Юрійовича для подальшого удосконалення фахових компетентностей на кафедру «Лісової таксації». Де він продовжив навчання за програмою «стажиста-дослідника» під керівництвом професора А. З. Швиденка. А вже у 1981 році, за безпосереднього сприяння доцента Михайла Олексійовича Штофеля, який на той час був парторгом кафедри, був зарахований на посаду асистента кафедри лісової меліорації. І саме у цьому році була започаткована трудова біографія педагога-науковця й розпочалось поєднання наших життєвих шляхів. Спочатку, нас об'єднувало виконання спільних завдань, які стосувались організаційного, виховного та навчального процесів серед студентів лісогосподарського факультету, а також майже щорічні поїздки (у вересні - жовтні) із студентами у радгоспи Київської області для збору урожаю найрізноманітніших сільськогосподарських культур.

Особливо посприяло нашому зближенню із Василем Юрійовичем стажування (1984 рік), яке я, разом із ним, проходив у Московському лісотехнічному інституті й упродовж чотирьох місяців (проживаючи в одній кімнаті гуртожитку), знайомились із наявним на той час досвідом, що стосувався удосконалення методів викладання лісових фахових дисциплін, планування наукових досліджень, а також опановували методологію програмування з окремо взятих дисциплін

лісогосподарського спрямування, включаючи й формування та налагодження прикладного пакету з програмним забезпеченням для комп'ютерів стаціонарного типу. В наступні роки, питання, пов'язані із складанням програм для навчальних дисциплін та для проведення наукових досліджень, втратили актуальність. Адже, програмне забезпечення, що долучалось до персональних комп'ютерів, які упродовж останніх двох десятиліть заповнили усі сфери людського життя, дозволило вирішувати безліч наукових та навчальних завдань вже у режимі не «програміста», а звичайного «користувача». Після стажування, наші відносини переросли у доволі дружні стосунки, які з плином часу лише зміцнились й збереглись упродовж усього 42-річного періоду нашого знайомства.

Щоб охарактеризувати усю багатогранну науково-педагогічну діяльність доктора сільськогосподарських наук, професора Василя Юрійовича Юхновського варто згадати, що його становлення, як науковця так і викладача, відбулося на кафедрі «Лісової меліорації» УСГА. Саме на цій кафедрі, він працював на посаді асистента (1981-1991) та доцента (1992-1999), захистив кандидатську дисертацію на тему: «Таксаційна структура, ріст і продуктивність дубових полезахисних смуг Лісостепу і Півнчного Степу Української РСР» (1988, науковий керівник - А.З. Швиденко), навчався у докторантурі (2000-2003) й у 2003 році, за двома спеціальностями, а саме - 06.03.01 - лісові культури та фітомеліорація й 06.03.02 - лісовпорядкування та лісова таксація, захистив докторську дисертацію на тему: «Наукові основи оптимізації лісоаграрних ландшафтів рівнинної частини України», науковий консультант - доктор сільськогосподарських наук, професор Олексій Іванович Пилипенко. Вчене звання професора йому присвоєно у 2005 році по кафедрі лісової меліорації Національного аграрного університету. Також, у минулі роки, він, працював на посадах: завідувача кафедри лісової меліорації (2003-2006); заступника декана лісогосподарського факультету з науково-методичної роботи (1998-2000); директора Навчально-наукового інституту лісового і садово-паркового господарства Національного аграрного університету (2004-2005); директора науково-дослідного інституту лісівництва та декоративного садівництва (2006-2010).

За період роботи на кафедрі, Василь Юрійович, підготував та випустив більше трьох сотень спеціалістів, бакалаврів та магістрів, які успішно працюють у лісовій галузі на різноманітних керівних посадах, зазвичай, пов'язаних із створенням та вирощуванням насаджень захисного призначення, а також здійснив наукове керівництво з підготовки до захисту чотирнадцяти кандидатських дисертацій та двох дисертацій на ступінь доктора філософії в галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» за спеціальністю 205 «Лісова господарство», а також був науковим консультантом у здобувачів двох захищених докторських дисертацій.

І сьогодні, ювіляр, сповнений сил та життєвої енергії працює на посаді професора кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій, є членом спеціалізованої вченої ради Д 26.004.09 у Національному університеті біоресурсів і природокористування України за спеціальністю 06.03.01 – «Лісові культури та фітомеліорація», а також приймає активну участь у роботі разових спеціалізованих вчених рад з присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» із спеціальності 205 «Лісове господарство». Про визнання наукових здобутків Василя Юрійовича, отриманих у царині захисного лісорозведення, свідчить диплом дійсного члена (академіка) Лісівничої академії наук України (2005). Варто також зазначити, що він тримає руку на пульсі сьогоденних потреб вітчизняної лісівничої науки. Адже, поточні наукові інтереси вченого тісно пов'язані з вирішенням актуальних питань, що стосуються оптимізації екологічних параметрів лісоаграрних ландшафтів, розробки нормативно-довідкових матеріалів для таксації лісомеліоративних насаджень та дослідження їх біологічної продуктивності.

Професори Гойчук А.Ф., Юхновський В.Ю. та Бровко Ф.М. за обговоренням проблем, що стосуються захисного лісорозведення в Україні

Для студентів, що навчаються на освітніх рівнях «Бакалавр» та «Магістр» за напрямом підготовки «Лісове і садово-паркове господарство» (спеціальність «Лісове господарство») Василь Юрійович підготував робочі програми, опрацював тексти лекційних і лабораторно-практичних занять й на високому науково-педагогічному рівні викладає такі навчальні дисципліни як - «Лісова меліорація», «Основи гідротехнічної меліорації», «Лісоаграрні ландшафти», «Оптимізація

лісоаграрних ландшафтів», «Захисні лісові насадження на шляхах транспорту», «Агролісомеліоративний моніторинг» тощо.

Профорієнтаційну роботу серед школярів ЗОШ м. Миронівка проводить колектив педагогів у складі проф. Бровка Ф.М., доц. Дударця С. М. і проф. Юхновського В.Ю. (лютий 2018 р.)

Упродовж науково-педагогічної діяльності, яка триває ось уже понад 42 роки, у доробку Василя Юрійовича – одинадцять монографій, шість підручників, понад 200 наукових статей різного гатунку, із-них 25 відносяться до наукометричної бази Scopus і WoS та близько 50 науково-методичних розробок.

Наукові ідеї професора Юхновського Василя Юрійовича - талановитого, різносторонньо-ерудованого вченого лісомеліоратора й чудового педагога лишаються актуальними для сьогодення, а його професійна діяльність, як наукового, так і педагогічного спрямування будуть, без сумніву, надихати майбутніх лісівників-меліораторів на зайняття активної життєвої позиції, під час вирішення питань, що стосуються збереження й примноження лісів захисного призначення на теренах нашої Батьківщини - України.

Приєднуюсь до побажань, висловлених численними учнями, рідними й друзями ювіляра, а особисто, вельмишановному Василю Юрійовичу бажаю міцного здоров'я на довгі роки, милостивої долі, нових наукових та освітніх звершень на благо Українського лісу, а також всіляких земних благ та радості Життя!

***Бровка Ф. М., доктор сільськогосподарських наук,
професор кафедри біології рослин Київського
Національного університету імені Тараса Шевченка***

Нас поєднала доля *(Ода ювіляру)*

Почну з того, що нагадаю,
Не в перше я його вітаю!
Зустрілись у Велико-Анадолі,
За що обоє вдячні долі.

З Донбасу я, а він з Волині.
Ця дружба в нас триває й нині.
Навчання в технікумі склалось (1968-1972 рр.)
З тих пір усе у нас починалось.

На лісоводів вчились вправно
Життя проходило забавно.
Були ще юними хлоп'ята
Він прагнув наздогнати брата.

Володя - першим закінчив,
Ще й в шашки грати його вчив.
Раділи ми усьому Світу,
Коли отримали освіту,

За фахом технік-лісовод,
З тих пір стекло немало вод...
Але нас доля знов з'єднала
Бо наперед все певно знала,

Що будемо навчитись на лісфаку.
Все це було обом до смаку.
Відмінно вчились і працюємо,
На одній кафедрі... Почуємо,

Тепер докладніше про ювіляра,
Пройшов він шлях від школяра,

Вже до професора самого, (2005)
Постійно дякуючи Богу.
Бог є, частинкою у кожного із нас.
Настав отой важливий час,
Щоби свідомість проявляти,
В природнім просторі являти

Себе досвідченим гравцем,
Природної раціональності творцем.
Тринадцять років кафедри віддав - (2003-2016)
Завідував і доктором сам став. (2004)

Директором побув він інституту (2003-2004 ННІ ЛіСПГ)
У відповідності до знаного статуту. (НУБіП України)
Очолював п'ять років НДІ, (2005-2010)
Дарив науці здібності свої.

Зростив чотирнадцять він кандидатів -
Двох докторів, на це спромігся та зумів.
Він добре знаний науковець
Відомий світу англومовець.

Коштовний ніби мінерал -
Відбувся у науці генерал.
Став академіком ЛАНУ
Та праці має не одну,

Їх понад 200 накопилось
З них 23 у Скопусі з'явилось.
Підручників вже 6, є з грифом МОН
Так у науці стався чемпіон,

А ще посібників є п'ять
Не звик сидіти і чекать,
Активний він, завжди, в турботі
У творчій, у своїй роботі.

Тож легко контактує з усіма,
Тому й проблем в нього нема.
Спокійний, доброзичливий характер має.
Буденні труднощі долає.

Вимогливий до себе і колег,
Став вже досвідчений стратег.
І разом з тим чудовий сім'яним

Звичайним чином, що один

Всього не зміг би подолати,
А із дружиною надбати,
Вони змогли попри незгоди
Про це й казати нині годі.

Дружину в нього звать Галина
І першим народила сина,
І вдруге сином розродилась
Так їх родина і з'явилась.

Дві половинки - одне ціле
Вони у двох таки зуміли
Своє налагодить буття,
Хай буде радісним життя

Та позитивні лише вістки.
В них два сини та дві нивістки,
Онуки - золота вага,
Тож не спіткає їх нудьга.

Онуків семеро у них,
Хай Бог оберігає всіх!
Родину їхню й Україну
Життя іде, немає спини.

Бажаю щиросердно ювіляру
Отримувати гривні та доляри,
А разом з тим духовно виростати,
Щоби раділа Україна-Мати!

Щоби гордилась Вами вся родина
І мали приклад, як зросла людина,
Які можливості у неї є
Нехай проявить кожен щось своє!

Здоров'я зичу, успіхів і вдачі
З родиною відпочивать на дачі.
А ще хай збудуться нарешті мрії
Я певен він те все зуміє.

Малюга В.М., доктор сільськогосподарських наук,
професор кафедри відтворення лісів
та лісових меліорацій

*На фоні «знаменитого яру» у Канівському лісгоспі.
Студенти магістерської програми «Лісова меліорація», 2014 р.*

*Протиерозійні лісові насадження яружно-балкової системи
Бучакського лісництва філії «Канівське лісове господарство»
ДП «Ліси України»*

Найщиріші вітання талановитому вченому і педагогу

Час невпинний, проходить надзвичайно швидко і на сьогодні навіть не віриться, що талановитий вчений, педагог, лісівник Василь Юрійович Юхновський відзначає свій 70-літній ювілей.

Перше моє безпосереднє знайомство з тоді ще асистентом кафедри лісової та гідротехнічної меліорації Василем Юрійовичем Юхновським відбулося вже в далекому 1991 році, коли я закінчував 4 курс лісогосподарського факультету Української сільськогосподарської академії, а він у нашій групі здійснював керівництво навчальною практикою з дисципліни «Лісова меліорація». І на теперішній час досить добре пам'ятаю його розповіді про важливі лісомеліоративні об'єкти, що знаходилися на сільськогосподарських угіддях поблизу міста Києва, на території колишньої Виставки досягнень народного господарства, в мальовничих місцях Голосіївського лісу. Вже тоді звернув увагу на його доброзичливе спілкування із студентами, вміння донести необхідні теоретичні і практичні знання, високий інтелектуальний рівень.

У подальшому обставини склалися таким чином, що після закінчення навчання мені пощастило працювати з Василем Юрійовичем на одній кафедрі пліч-о-пліч до теперішнього часу. Хочу відмітити, що протягом всього періоду нашої сумісної науково-педагогічної діяльності постійно отримував від нього допомогу і підтримку. Василь Юрійович проявив і проявляє себе як талановитий вчений і педагог, лісівник, компетентний та обізнаний у багатьох галузях фахівець, старший наставник, чуйна і доброзичлива людина. Особливо хотілося б зупинитися на кількох важливих аспектах діяльності Василя Юрійовича, які характеризують його як знаного науковця, педагога, організатора.

На підставі проведених наукових досліджень професором В.Ю. Юхновським розроблена уніфікована структурна схема лісоаграрного ландшафту, в якій важливе місце відводиться системі захисних лісових насаджень. Він також обґрунтував агролісомеліоративні параметри та критерії оптимальності лісоаграрних ландшафтів, а отримані результати опублікував у науковій монографії «Лісоаграрні ландшафти рівнинної України: оптимізація, нормативи, екологічні

аспекти». Василь Юрійович підготував 15 аспірантів та 2 докторантів, які успішно захистили свої дисертаційні роботи, опублікував низку наукових монографій. Тому можна стверджувати, що він вже започаткував свою наукову школу.

З метою належного забезпечення навчального процесу під час підготовки фахівців лісогосподарського і лісомеліоративного спрямування за його безпосередньою редакцією видано низку підручників, навчальних посібників та практикумів, якими користуються студенти різних закладів вищої освіти. Серед таких праць необхідно відмітити підручники «Лісові меліорації» (двох видань), «Агролісомеліорація», «Гідротехнічні меліорації лісових земель». За його участі підготовлено і видано десятки навчально-методичних матеріалів для виконання лабораторно-практичних занять, курсового проєктування, навчальних і виробничих практик. У цьому контексті хочу відзначити Василя Юрійовича як висококваліфікованого методиста і організатора, який здатний згуртувати авторський колектив для підготовки на високому навчально-методичному рівні таких видань. Під час написання підручників він передає величезний багаж своїх теоретичних і практичних знань усьому авторському колективу, підвищує рівень його методичної підготовки.

Організаторські здібності професора В.Ю. Юхновського проявилися під час роботи на різних адміністративних посадах. Він працював на посадах директора Навчально-наукового інституту лісового і садово-паркового господарства, директора Науково-дослідного інституту лісівництва і декоративного садівництва, тривалий час завідував кафедрою лісової меліорації та оптимізації лісоаграрних ландшафтів. Мені також доводилося працювати з ним поруч у цей на посадах заступника, виконувача обов'язків завідувача кафедри і необхідно відмітити його значні організаторські здібності, принциповість і наполегливість, вміння згуртувати колектив, надати необхідну різнопланову допомогу. Незважаючи на посади, які він обіймав протягом своєї діяльності, Василь Юрійович завжди залишався мудрою, виваженою, доброзичливою чуйною людиною з невичерпним почуттям оптимізму.

Професор В.Ю. Юхновський вільно володіє англійською мовою і в цьому відношенні він завжди для мене був взірцем. Він має можливість постійно вивчати міжнародний досвід з проблематики захисного лісорозведення. Під час своєї діяльності Василь Юрійович проходив стажування у провідних закордонних наукових та навчальних закладах: Університеті Пурдю та Айовському державному університеті, (США), Міжнародному інституті прикладного системного аналізу (Австрія), приймав участь Міжнародному проєкті щодо відновлення пошкоджених лісів шляхом лісорозведення та інноваційного лісівництва (Італія). Завдяки вільному володінню англійською мовою він підготував необхідне

методичне забезпечення та проводить заняття в англomовних групах нашого університету.

Високий інтелектуальний рівень Василя Юрійовича проявляється і в його захопленні шахами та шашками. Ще в 1976 році він виконав норматив і став майстром спорту колишнього СРСР з міжнародних шашок. Він і мене також долучив до різноманітних змагань із шахів, де команда нашого ННІ лісового і садово-паркового господарства завдяки майстерності свого капітана постійно входить до числа призерів. У цьому відношенні свій досвід і майстерність Василь Юрійович постійно передає молодому поколінню – студентам, аспірантам, молодим викладачам.

Команда ННІ лісового і садово-паркового господарства – призер шахової спартакіади «Здоров'я» НУБіП України (12 березня 2019 р.).

На фото (зліва направо): Василь Юхновський, Сергій Дударець, Борис Якубенко

Користуючись нагодою хочу подякувати Василю Юрійовичу за той безцінний життєвий, науковий, педагогічний досвід, професійні поради і настанови, які він передавав і надавав мені протягом всього періоду нашої сумісної роботи. Хочу подякувати йому за оптимізм і впевненість, які він вселяє у кожного.

У переддень славного ювілею хочеться побажати Василю Юрійовичу Юхновському міцного здоров'я, щастя, мирного неба, подальших професійних досягнень та вдалих наукових проєктів, творчого натхнення, нехай всі цілі будуть досяжними, а мрії і бажання стануть реальністю.

З днем народження, шановний Василь Юрійович!

Дударець С.М., доцент кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій, голова профспілкового комітету ННІ лісового і садово-паркового господарства

Чудовий викладач, науковець, наставник

З професором **Василем Юрійовичем Юхновським** мав можливість познайомитися у магістратурі зі спеціальності «Лісове господарство» у Навчально-науковому інституті лісового і садово-паркового господарства!

З перших лекційних занять ми як студенти, які вже мали освітній ступінь «Бакалавр», були вражені високою науковою розмовою **Василя Юрійовича**, яка поєднувалася одночасно з доступністю розуміння матеріалу та чіткими цілями навчання. Тому дисципліна «Оптимізація лісоаграниць ландшафтів» закарбувалася у пам'яті студентів як особлива. Окрім того вражало те, що на відміну від більшості викладачів того часу **Василь Юрійович** вільно володів англійською мовою, адже проходив стажування у Сполучених Штатах Америки. До викладача такого ґатунку хотілося йти на пари та навчатися і що важливо – навчатися на відмінно!

Навчальна практика з лісової меліорації у Ботанічному саду

*Доцент О.В. Соваков
- рецензент дисертації
аспіранта Ю.С. Іваненка*

*Створення фрагментів полезахисних лісових смуг на розсаднику кафедри.
Доцент Соваков О.В. із студентами на навчальній практиці
з дисципліни «Лісова меліорація» (2023 р.)*

Варто відмітити, що з кожним моїм кроком розвитку **Василь Юрійович** розкривався і продовжує розкриватися з інших позитивних сторін. Так, після вступу у аспірантуру **Василь Юрійович** неодноразово допомагав з деякими складнощами при написанні кандидатської дисертації. Пройшло багато часу з моменту захисту моєї кандидатської дисертації, а ми вже багато років поспіль викладаємо разом дисципліни, займаємося науковими дослідженнями, розробляємо міжнародні проєкти. Деякі з дисциплін викладаємо англійською мовою: «Agroforestry», «Agroforestry systems, practice and technologies». Цікаво, те що Василь Юрійович постійно удосконалюється і як він був на кафедрі одним з еталонів викладача так і нині продовжує дивувати своєю працею!

А нам, молодим викладачам, залишається так само працювати та тримати орієнтир на кращих!

Соваков О.В., доцент кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій, заступник директора ННІ лісового і садово-паркового господарства

Слово про вчителя

Моє знайомство з Юхновським В.Ю. розпочалось ще з 1978 р. На той час Василь Юрійович був студентом 4 курсу Української ордену Трудового Червоного прапора сільськогосподарської академії і проходив виробничу практику під керівництвом професора А.З. Швиденка в Українській експедиції ВО «Укрдержліспроект». Упродовж одного місяця ми влаштовували лісові насадження Рахівського держлісгоспу.

Після закінчення академії та дворічного стажування на кафедрі лісової таксації він перейшов працювати на кафедру лісової меліорації. Водночас, навчаючись в аспірантурі без відриву від виробництва, Василь Юрійович працював над кандидатською дисертацією «Таксаційна структура, ріст і продуктивність полезахисних лісових смуг», яку успішно захистив у 1988 році. Надалі вся науково-педагогічна діяльність Василя Юрійовича пройшла на кафедрі лісової меліорації.

З того часу ми завжди підтримуємо дружні стосунки, обмінюємось досвідом, співпрацюємо у науково-дослідницькій роботі. У 2004 р. спільно брали участь у розробці Інструктивних вимог з лісомеліоративного впорядкування захисних лісових насаджень.

Наша співпраця знайшла подальший розвиток у моїй науковій діяльності. Саме Василь Юрійович надихнув мене займатись науковою роботою. Я з вдячністю згадую наші наукові експедиції на яружно-балкові системи Канівсько-Ржищевського ерозійного регіону, закладення дослідів, наукові дослідження. Я завжди відчував велику підтримку з його боку. У 2011 р. під його керівництвом я захистив кандидатську дисертацію на тему «Протиерозійні властивості соснових насаджень на яружно-балкових системах центральної частини Придніпровського Правобережного Лісостепу», за що щиро вдячний своєму науковому керівнику.

У 2010 р. МОН України призначило професора В.Ю. Юхновського головою акредитаційної комісії з відкриття спеціальності «Лісове господарство» в Білоцерківському НАУ. За його конструктивних пропозицій, детальної і об'єктивної оцінки, університет успішно пройшов акредитацію спеціальності.

Варто відзначити низку наших спільних наукових публікацій: статей, монографій; практичних рекомендацій з лісовпорядкування насаджень для лісогосподарських підприємств; навчальних посібників для здобувачів вищої освіти.

Учасники конференції «Екологізація землекористування в контексті розвитку агролісомеліорації» на об'єктах лісомеліоративного підприємства ДП «Ржищівське лісове господарство» (2013 р.)

На завершення хочу сказати, що Василь Юрійович – це справжній науковець з великої літери, який сформував навколо себе цілу наукову школу з лісової та гідротехнічної меліорації. Якщо перелічити всіх тих, кому Василь Юрійович допоміг зробити перші кроки в науці, захистити дисертації, то назбирається велика кількість фахівців, які працюють по всій країні.

Як людина – порядний, відповідальний, обов'язковий, чуйний, вимогливий.

Шановний Василь Юрійович, щиро дякую долі за зустріч з вами на своєму життєвому шляху, за ваші знання, досвід, який мені передали!

***Хрик В.М., доктор педагогічних наук,
завідувач кафедри лісового господарства
Білоцерківського Національного аграрного університету***

Взірець для молодого покоління

Василь Юрійович відкрив мені шлях в науку завдяки поєднанню наукової далекоглядності та розумного наставництва, за що я йому безмежно вдячна. Для мене, як і для багатьох студентів, аспірантів, докторантів найціннішим завжди було уміння Вчителя бачити будь-яку наукову задачу панорамно, під широким кутом зору, що допомагало виявляти нові можливості та перспективи, знаходити оптимальний шлях щодо її вирішення.

Вочевидь, найважливішою його рисою є постійне прагнення до розвитку і самовдосконалення. Василь Юрійович Юхновський – людина віддана своїй справі та взірець для підростаючого покоління молодих вчених і педагогів. Навіть у найскрутніші часи він вміє зберігати спокій і оптимізм, підтримувати тих хто поруч.

*Найгармонійніше лісове насадження
зеленої зони м. Києва (за дослідженнями О. Романець)*

Романець О.М., кандидат сільськогосподарських наук,
доцент, перший аспірант ювіляра

Спогади із Чернівців

Мої спогади про Василя Юрійовича починаються з 2006 року. Я ще будучи студентом Сторожинецького лісового коледжу, приїхав до столиці брати участь в олімпіаді для подальшого вступу до НАУ (тепер НУБіП України). В той час доктор сільськогосподарських наук, професор Юхновський Василь Юрійович саме очолював навчально-науковий інститут лісового і садово-паркового господарства. Перша зустріч з майбутнім наставником справила на мене величезне враження. Особливо його вихованість, тактовність, уважність до діалогу з майже незнайомою йому людиною. Василь Юрійович пам'ятав мого покійного батька і відзивався про нього дуже теплими словами, що було дуже важливо для мене і надало нашій зустрічі емоційності.

Вже за пів року я був студентом Лісфаку і кожна наша зустріч не відбувалась без слів його підтримки і піклування. Тож під час обрання кафедри для написання дипломного проекту як на бакалавраті так і на магістратурі, у мене не було жодних сумнівів яку спеціальність обрати і під чийм крилом розпочинати перші кроки у своїй науковій діяльності. Саме завдяки батьківській опіці Василя Юрійовича, його інтелекту, працездатності, фаховості, отриманню задоволення від роботи з ним та іншими викладачами кафедри я вирішив продовжити навчання в аспірантурі та успішно захистив дисертацію кандидата сільськогосподарських наук.

Тема моєї роботи була цікавою як для мене, так і для наставника. Вона була обумовлена частими катастрофічними повеннями, які періодично відбувались на той час у Карпатському регіоні. Тому ми з Василем Юрійовичем вирішили дослідити причини та запропонувати шляхи мінімізації наслідків цих стихійних лих у межах моєї дисертації на тему «Протиерозійна стійкість буково-ялицевих насаджень Буковинського Передкарпаття». Протягом кількох років ми провели масу польових і лабораторних досліджень, систематизували їх та дійшли до значущих висновків і рекомендацій. Робота над кожною науковою статтею, публікацією від плану дослідження до корекції готового наукового продукту вимагали багато часу, але я ніколи не відчував, що керівник шкодує його для мене.

Аспіранти і магістри на стаціонарному об'єкті кафедри постійній пробній площі №2 під час проведення фітоіндикаційних досліджень (зліва направо – Ганна Лобченко, Ольга Корчмарчук, Вадим Яковишин)

Роки спільної роботи на кафедрі назавжди закарбувались у моїй пам'яті. Доктор Юхновський зібрав чудовий колектив, сплав досвіду і амбіційної молоді, неухильно підтримував багаторічні традиції кафедри, шанував її ветеранів. Пізніше, коли я сам розпочав викладати лісівничі дисципліни у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, часто наслідував свого наукового наставника, його методам роботи із студентами. Василь Юрійович, яким би не був заклопотаним, завжди знаходив час для роботи з своїми учнями, завжди влучно направляв у роботі і що дуже важливо, вимагав пунктуальності від них. Ця методика роботи допомагає мені і в роботі на виробництві зараз.

На теренах України, в різних її куточках, живе і працює чимала кількість фахівців-лісівників, меліораторів, науковців, які отримали дорогу в життя за участі цієї великої Людини. Гордий тим що я серед них. Ціную наше спілкування та дружбу!

Яковишин В.М., кандидат сільськогосподарських наук,
лісничий Буденецького лісництва філії
«Чернівецьке лісове господарство» ДП «Ліси України»

Спогади з Харкова

Хочу поділитися своєю історією, яка привела мене до зустрічі з вченим агролісомеліоратором, доктором сільськогосподарських наук, професором Юхновським Василем Юрійовичем. Тоді моя науково-педагогічна діяльність проходила в Харківському національному аграрному університеті імені В.В. Докучаєва. Підготувавши дисертаційну роботу на тему «Формування лісомеліоративного комплексу екологічно збалансованих агроландшафтів південно-східної частини Байрачного Степу» постало питання вибору офіційних опонентів. Мої колеги порекомендували звернутися до Василя Юрійовича, оскільки в моїй роботі чи не найбільше посилянь на його наукові праці.

Допоміг мені щасливий випадок. У цей час Головою Державної екзаменаційної комісії з атестації випускників, які навчались за освітнім ступенем «Бакалавр» в нашому університеті було призначено професора Юхновського В.Ю. Тому я твердо вирішила познайомитися з Василем Юрійовичем, і звернутися до нього за допомогою та опонуванням моєї роботи. На моє прохання Василь Юрійович без жодних проблем дав свою згоду. Ознайомившись з результатами моїх досліджень Василь Юрійович порекомендував мені посилити роботу інтерпретацією просторової структури агроландшафту з оптимізацією його основних компонентів. До останніх належать лісомеліоративні насадження, що утворюють екологічний каркас агроландшафтів та є основою забезпечення сприятливих агроекологічних параметрів для різних агрофонів. За рекомендаціями науковця в концептуальну модель різних категорій лісомеліоративних насаджень були внесені додаткові еколого-ландшафтні показники.

Пів року пішло на всі виправлення і доповнення. І коли настав момент істини, я з легкістю захистилася, дякуючи підтримці та батьківському піклуванню цієї людини. Хочу додати, що Василь Юрійович дуже чемна, скромна, доброзичлива людина, яка за першим покликом завжди прийде на допомогу і безкорисно по батьківські надасть пораду та поміч. За ці пів року співпраці я дуже багато навчилася у Василя Юрійовича. Він навчив мене бути впевненою у собі, вірити в свої сили. При спілкуванні з Василем Юрійовичем я відчувала, що ця людина живе своєю роботою, і отримує від неї задоволення. На мій погляд він щаслива людина, і я йому за все дуже вдячна.

Молодий кандидат наук Юлія Біла на кафедрі лісових культур у Національному лісотехнічному університеті України, м. Львів

Щаслива я тим, що наше співробітництво нашло свій подальший розвиток. Результати дисертаційних досліджень ввійшли у нашу спільну монографічну роботу «Формування лісомеліоративного комплексу екологічно збалансованих агроландшафтів Байрачного степу» (2018). А доповідь «Лісомеліоративна складова екологічної оптимізації агроландшафтів Байрачного Степу України» була озвучена професором Юхновським В.Ю. на Міжнародній конференції з агролісівництва (Yukhnovskiy V., Bila Yu., Turchii O., Solomakha N., Urliuk Yu. Agroforestry component of ecological optimization of agro-landscapes within Gully Steppe of Ukraine. Proceedings of the 6th European Agroforestry Conference, 16-20 May 2022, Nuoro, Sardinia, Italy. P. 206-207. <https://uninuoro.it/wp-content/uploads/2022/05/EURAF2022-BOOK-OF-ABSTRACTS-Def-def.pdf>). Доповідь викликала такий резонанс в агролісівничому середовищі, що науковий комітет Європейської федерації агролісівництва порекомендував професора Юхновського В.Ю. прийняти участь у міжнародному проекті «Оцінка заліснення пошкоджених лісів за допомогою інноваційного агролісівництва». Упродовж трьох літніх місяців 2022 року науковець провів низку досліджень з агролісівництва в агролісових екосистемах Долімітових Альп (Венеція, Італія).

Сподіваюсь, що наша співпраця буде тільки розвиватися і в мене ще буде можливість навчатися у такого великого науковця! То ж у переддень славного ювілею бажаю Василю Юрійовичу міцного здоров'я, творчого довголіття, наснаги, незгасаючого ентузіазму і щасливого майбуття!

Біла Ю.М., завідувач кафедри лісових культур, меліорацій та садово-паркового господарства Державного біотехнологічного університету, м. Харків

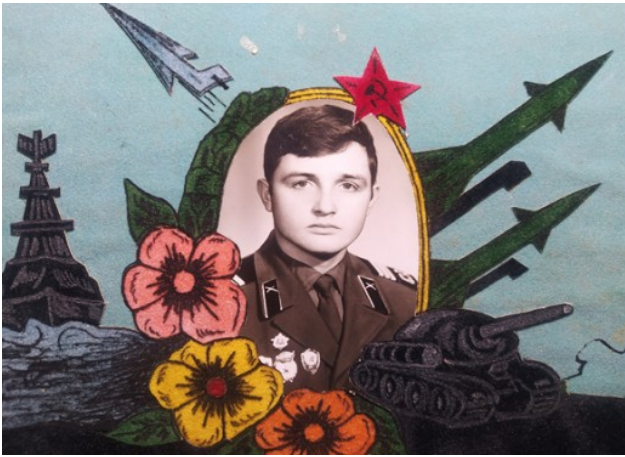
Фотосесія фрагментів життєвого шляху ювіляра

*Перше фото: зліва - брат Володя
і сестра Люба (1959 р.)*

*Випускник Великоанадольського
лісного технікуму (1972 р.)*

*Служба у ракетних військах стратегічного призначення.
Прибалтійський ВО (1972-1974). Командир відділення, старшина роти*

**Навчання на лісогосподарському факультеті Української
сільськогосподарської академії (1974-1979 рр.**

*На четвертому курсі в гуртожитку № 3.
Зліва направо: Володя Домненко, Василь
Юхновський, Віктор Каращук, ←
Сергій Товстоног, Віктор Чигринець*

*П'ята група на першому курсі.
Дзвінкове. В центрі керівник практики
з геодезії професор Коз'яков С.М.*

*Інженери лісового господарства -
випускники лісогосподарського
факультету УСГА 1979 року.
Майбутній директор Вінницького
лісгоспу, прекрасний товариш,
Віктор Попельнюк всі роки
прожив в одній кімнаті з ювіляром*

*Стажування в університеті Пурдю, США (1993 р.).
Керівник групи студентів УСГА*

***Деканат лісогосподарського факультету 1999 р.**
Сидять (зліва направо): Василь Юхновський, Віктор Маурер (декан),
Богдан Новак. Стоять: Сергій Ковалевський, Інна Бобошко (старший
методист), Інна Євтушенко (методист), Сергій Дударець*

*Експедиція з обстеження гірських лісів Криму (літо 2005 рік).
На фото зліва направо: Олексій Гнедов, заслужений природоохоронець України; Людвік Чад Олівер, професор Ельського університету, США; Анатолій Ковальський, начальник Республіканського комітету лісового та мисливського господарства АР Крим; Лара Пітерсон, IP USFS; Василь Юхновський, професор*

Під час роботи міжнародної науково-практичної конференції 16 травня 2013 р. Колектив кафедри висадив пам'ятні дерева дуба червоного на честь проф. Бодрова В.О і доц. Герасименка П.І.

Обговорення міжнародного співробітництва з головою НГО «Асоціація агролісівників Польщі» Робертом Бореком (Пулави, Польща)

Дослідження на постійній пробній площі № 1 в лісовій смузі Боярської ОТГ. Зліва направо: Магістр Іван Коваль, Володимир Малюга, Ганна Лобченко, Василь Юхновський

На конференції в Національному еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді (мала академія наук) (2017 р.)

*Випуск магістрів лісового господарства за ОПП «Лісова меліорація».
Наставник групи – професор Василь Юхновський (2014 рік).*

*Професор Василь Юхновський і Пьотр Новаковський (WUELS, Польща)
з учасниками II літньої школи «Сталий розвиток для безпеки життя»
під час екскурсії на органічну ферму в Південній Селезії 28 липня 2016 р.*

Вірний товариш з юних років ювіляра полковник Валерій Бевз із своїми внуками в Голосіївському лісі на дозвіллі (22 червня 2015 року)

Михайло Олексійович Штофель – вчитель, наставник, колега, товариш, кум – з однокурсниками випуску 1966 р.

Через роки....

Через 10 років. Зустріч випускників лісогосподарського факультету Української сільськогосподарської академії 1979 року. Травень 1989 р.

Через 15 років. Зустріч випускників лісогосподарського факультету Української сільськогосподарської академії 1979 року. Травень 1994 р.

Через 20 років. Зустріч випускників лісогосподарського факультету Української сільськогосподарської академії 1979 року. Травень 1999 р.

Через 25 років. Зустріч випускників лісогосподарського факультету Української сільськогосподарської академії 1979 року. Травень 2004 р.

Через 30 років. Зустріч випускників лісогосподарського факультету Української сільськогосподарської академії 1979 року. 30 травня 2009 р.

Учасники конференції, присвяченої 175-річчю ННІ лісового і садово-паркового господарства та 90-річчю Боярської лісової дослідної станції НУБіП України 7-9 жовтня 2015 р.)

Сімейні будні

Молоде подружжя Голосієво

Екскурсія в зоопарк:
Рома (племінник), Ваня і Юра (сини).
Ліля (Галіна сестра), Галя (дружина)

Nuclear family. Молода сім'я (1987 р.):
Галя (мама), Юра (2 роки), Василь (тато), Ваня (8 місяців)

Перший транш

Народження молодої української сім'ї (Козин, 24 квітня 2004 р.)

Перший пішов...Назарчик (2004 р.)

*Тут їх уже четверо:
Емілія, Назар, Зоряна, Єлісей (2023 р.)*

Друга лінія: Їх теж троє – Адрійко (7 років), Мілан (10 міс.), Миколка (13 років) з татом Ванею і мамою Танею

Сімейне фото: 60-річний ювілей В.Ю. Юхновського (4 січня 2014 р.): Сидять (зліва направо): дружина Галина; мама (теща) Марфа Данилівна; сваха Людмила; Ліля (сестра Галі). Стоять (зліва направо): сваха Наталя; син Ваня; Валя (сестра Галі); Федір Захарович; ювіляр; син Юрій; сват Петро; швагро Василь

Основні дати (роки) життя та діяльності академіка лісівничої академії наук України, професора Василя Юрійовича Юхновського

- 04.01.1954 Народився на Тернопільщині, село Верещаки Ланівецького району
- 1961-1968 Навчання у Федорівцівській восьмирічній школі Сокальського району Львівської області.
- 1968-1972 Навчання у Великоанадольському лісному технікумі Донецької області (диплом з відзнакою У № 857977)
- 1972 (IV-V) Помічник-таксатора ВО «Укрдержліспроєкт», м. Ірпінь
- 1972-1974 Військова служба у Прибалтійському ВО, старшина роти
- 1974-1979 Навчання на лісогосподарському факультеті Ураїнської сільськогосподарської академії (УСГА) (нині – Національний університет біоресурсів і природокористування України) (диплом з відзнакою В-1 № 533539)
- 1979-1981 Стажист-викладач кафедри лісової таксації УСГА
- 1981-1992 Асистент кафедри лісової меліорації УСГА
- 1985-1988 Аспірант заочної форми навчання кафедри лісової таксації УСГА
- 1988 захист кандидатської дисертації «Таксаційна структура, ріст і продуктивність дубових полезахисних лісових смуг Лісостепу і Північного Степу України» за спеціальністю 06.03.02 – лісовпорядкування і лісова таксації. Науковий керівник – професор Швиденко А.З. (диплом кандидата сільськогосподарських наук СХ №011404)
- 1992-2000 Доцент кафедри лісової та гідротехнічної меліорації Національного аграрного університету (НАУ)

- 1994 Присвоєно вчене звання доцента кафедри лісової та гідротехнічної меліорації (атестат доцента ДЦ № 005634)
- 1998-2000 За сумісництвом – заступник декана лісогосподарського факультету Національного аграрного університету
- 2000-2003 Докторант кафедри лісової і гідротехнічної меліорації НАУ
- 2004 захист докторської дисертації «Наукові основи оптимізації лісоаграрних ландшафтів рівнинної України» за спеціальностями: 06.03.01 – лісові культури та фітомеліорація; 06.03.02 – лісовпорядкування і лісова таксація. Науковий консультант – професор Пилипенко О.І. (Диплом доктора сільськогосподарських наук ДД № 003398)
- 2003-2006 Завідувач кафедри лісової меліорації НУБіП України
- 2004-2005 Директор Навчально-наукового інституту лісового і садово-паркового господарства НУБіП України
- 2005 Присвоєно вчене звання професора кафедри лісової меліорації (атестат професора 02ПР № 003354).
- 2005 Обрано дійсним членом (академіком) Лісівничої академії наук України (диплом №00144)
- 2005 Обрано дійсним членом (академіком) Української академії наук (диплом № Д-741)
- 2006-2010 Директор НДІ лісівництва та декоративного садівництва НУБіП України
- 2010 Нагороджено відзнакою «Знак пошани» Міністерства аграрної політики і продовольства України
- 2010-2016 Завідувач кафедри лісової меліорації і оптимізації лісоаграрних ландшафтів НУБіП України
- з 2016 Професор кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій НУБіП України
- 2023 Нагороджено медаллю «ЗА ЗАСЛУГИ» – за особливі заслуги в розвитку Національного університету біоресурсів і природокористування України Міністерства освіти України

Список наукових, навчально-методичних праць, авторефератів і дисертацій учнів професора В.Ю. Юхновського

А. Навчальні посібники, підручники

1. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Ведмідь М.М. Системи захисту ґрунтів від ерозії: **підручник**. К. Златояр, 2004. 436 с.
2. Юхновський В.Ю., Шевченко О.В., Дударець С.М., Конаков Б.І. Гідротехнічні меліорації лісових земель: **навчальний посібник** / За ред. В.Ю. Юхновського. К. Арістей, 2007. 314 с.
3. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Дударець С.М., Малюга. Лісові меліорації: **підручник** / За ред. В.Ю. Юхновського. К. Аграрна освіта, 2010. 282 с.
4. Роговський С.В., Василенко І.Д., Черняк В.М., Хрик В.М., Юхновський В.Ю. Агролісомеліорація: практикум: **навчальний посібник** / За ред. В.Ю. Юхновського. К. Фітосоціоцентр, 2011. 292 с.
5. Юхновський В.Ю., Дударець С.М., Малюга В.М. Агролісомеліорація: **підручник** / За ред. В.Ю. Юхновського. К. Кондор-Видавництво, 2012. 372 с.
6. Юхновський В.Ю., Конаков Б.І., Дударець С.М., Малюга В.М. Гідротехнічні меліорації лісових земель: **підручник** / За ред. В.Ю. Юхновського. К. Кондор-Видавництво, 2014. 374 с.
7. Юхновський В.Ю., Дударець С.М., Малюга В.М., Соваков О.В. Лісові меліорації: практикум. **навчальний посібник** / За ред. В.Ю. Юхновського. К. Кондор-Видавництво, 2015. 232 с.
8. Соваков О.В., Юхновський В.Ю. Лісова меліорація: **конспект лекцій** / За ред. В.Ю. Юхновського. К. Фітосоціоцентр, 2016. 107 с.
9. Соваков О.В., Юхновський В.Ю., Гладун Г.Б., Суска А.А., Сайчук О.В. Лісова меліорація: **конспект лекцій**. Харків: ПромАрт, 2018. 108 с.
10. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Дударець С.М., Соваков О.В. Системи захисту ґрунтів від ерозії: **підручник**. К. Кондор, 2019. 382 с.
11. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Дударець С.М., Малюга В.М., Соваков О.В. Лісові меліорації: **підручник**. К. РВВ НУБіП України, 2022. 310 с.

Б. Монографії

12. Юхновський В.Ю. Лісоаграрні ландшафти рівнинної України: оптимізація, нормативи, екологічні аспекти: монографія / За редакцією О.І. Пилипенка. К. Інститут аграрної економіки, 2003. 273 с.
13. Юхновський В.Ю., Левандовська С.М., Хрик В.М. Атлас фітоіндикаторів типів лісорослинних умов Лісостепу України. Біла Церква. Білоцерківдрук, 2013. 651 с.
14. Юхновський В.Ю., Дударець С.М., Малюга В.М., Хрик В.М. Протиерозійні лісові насадження яружно-балкових систем. К. Кондор-видавництво, 2013. 512 с.

15. Юхновський В.Ю., Левандовська С.М., Хрик В.М. Атлас фітоіндикаторів типів лісорослинних умов Степу України. Біла Церква: Білоцерківдрук, 2015. 527 с.
16. Рибак О.В., Рибак В.О., Юхновський В.Ю. Піднаметові культури дуба червоного у свіжих суборах Київського Полісся: монографія. К. Кондор-видавництво, 2017. 235 с.
17. Біла Ю.М., Ткач Л.І., Юхновський В.Ю. Формування лісомеліоративного комплексу екологічно збалансованих агроландшафтів Байрачного Степу: монографія. К. Кондор-видавництво, 2018. 238 с.
18. Міндер В.В., Малюга В.М., Юхновський В.Ю. Меліоративні властивості паркових насаджень в умовах складного рельєфу: монографія. К. Кондор-видавництво, 2019. 228 с.
19. Відтворення лісів та лісова меліорація в Україні: витоки, сучасний стан, виклики сьогодення та перспективи в умовах антропоцену: колективна монографія / Маурер В.М., Юхновський В.Ю. та ін. РВВ НУБіП України, 2019. 350 с.
20. Головецький М.П., Урлюк Ю.С., Юхновський В.Ю. Водоохоронні соснові насадження Українського межиріччя Дніпра і Десни: монографія. К. Кондор-видавництво, 2021. 196 с.
21. Романець О.М., Юхновський В.Ю. Фітомеліоративні особливості та урбоекологічний потенціал зелених насаджень міста Києва: монографія. К. Кондор-видавництво, 2021. 282 с.
22. Горошко В.В., Біла Ю.М., Распопіна С.М., Діденко М.М., Гордіященко А.Ю. Юхновський В.Ю. Лісові насадження водозборів річок середньої течії Сіверського Дінця: монографія. К. Кондор-видавництво, 2022. 208 с.

В. Патенти

23. А.С. 1514278, СССР, МКІ⁴ А 01 G 23/00. Способ таксации лесонасаждений / Юхновский В.Ю., Курило В.С. / Оpubл. 15.10.89. Бюл. № 38. —4 с.
24. Пат. 22065. Відбірник проб ґрунту / Малюга В.М., Дударець С.М., Юхновський В.Ю., Гаркава О.М. К.: МОН України, 2007. Бюл. № 4. 5 с.
25. Пат. № 47714. Спосіб консервації корму дубового шовкопряда / Аретинська Т.Б., Трокоз В.О., Юхновський В.Ю., Максін В.І., Мельниченко В.М., Ярощук А.П. К.: МОН України, 2010. Бюл. № 4. 4 с.
26. Пат. 88990 Україна, МПК G01N/04; A01 B1/04. Пристрій для відбору проб ґрунту / Малюга В.М., Юхновський В.Ю., Дударець С.М., Міндер В.В., Проценко І.А., Крилов Я.І.; заявник патентовласник НУБіП України № 11083; заявка 10.10.2013; опубл. 10.04.2014, Бюл. № 7.
27. Пат. 97479 Україна, МПК G01W1/14. Мобільний опадомір / Малюга В.М., Юхновський В.Ю., Крилов Я.І., Дударець С.М., Міндер В.В.; заявник патентовласник НУБіП України № 12754; заявка 27.11.2014; опубл. 10.03.2015, Бюл. № 5.
28. Пат. 98743 Україна, МПК A01G23/04 (2006.01). Спосіб контейнерного висіву дуба звичайного на яружно-балкових схилах / Малюга В.М., Юхновський В.Ю., Дударець С.М., Міндер В.В., Крилов Я.І.; заявник патентовласник НУБіП України № 11083; заявка 10.10.2014 ; опубл. 12.05.2015, Бюл № 9.

Г. Стандарти, нормативні документи

29. Агролісомеліорація. Терміни і визначення понять : ДСТУ ISO 4874:2007. – [Чинний від 01.01.2009]. К.: Держспоживстандарт України, 2010. 18 с. (Національний стандарт України).

30. Захист довкілля. Лісові ділянки вздовж залізничних і автомобільних доріг та у смугах їх відведення. Норми виділення : ДСТУ ISO 7173:2010. – [Чинний від 01.07.2012]. К.: Держспоживстандарт України, 2011. 10 с. (Національний стандарт України).
31. Юхновский В.Ю., Кашпор С.Н. Ход роста рядовых полезащитных лесных полос дуба Лесостепи и северной Степи УССР / Нормативно–справочные материалы для таксации лесов Украины и Молдавии. К.: Урожай. 1987. С. 282–285.
32. Юхновский В.Ю., Кашпор С.Н. Ход роста гнездовых полезащитных лесных полос дуба Лесостепи и северной Степи УССР / Нормативно–справочные материалы для таксации лесов Украины и Молдавии. К.: Урожай. 1987. С. 286–287.
33. Інструктивні вимоги з лісомеліоративного впорядкування захисних лісових насаджень / О.І. Пилипенко, В.М. Малюга, М.О. Штофель, В.Ю. Юхновський, А.А. Строчинський та ін. К.: Держкомлісгосп, 2000. 74 с.
34. Інструктивні вимоги з лісомеліоративного впорядкування захисних лісових насаджень / О.І. Пилипенко, В.М. Малюга, В.Ю. Юхновський та ін. К.: Держкомлісгосп, 2004. 77 с.
35. Методичні рекомендації щодо створення системи захисних лісових насаджень (Оптимізація лісоаграрних екосистем рівнинної території України) / О.І. Пилипенко, В.Ю. Юхновський, С.М. Дударець. К.: НАУ, 2005. 20 с.
36. Наукове та методичне забезпечення підготовки лісогосподарських кадрів // Упорядник О.В. Поляков. Передмова В.Ю. Юхновський. К.: Арістей, 2005. 208 с.
37. Теоретичні і технологічні основи оптимізації системи захисних лісових насаджень / Науково-методичні рекомендації / О.І. Пилипенко, В.Ю. Юхновський, С.М. Дударець та ін. К.: НАУ, 2008. 31 с.
38. Рекомендації щодо використання площ лісомеліоративного фонду та проведення комплексу заходів, спрямованих на підвищення еколого-меліоративної ефективності агролісомеліоративних насаджень / Г.Б. Гладун, В.Ю. Юхновський, Ю.В. Плугатар, Н.М. Сірик, Л.І. Алістратова та ін. Харків: УкрНДІЛГА, 2009. 76 с.
39. Уточнені нормативи мінімально необхідної захисної лісистості для природно-кліматичних зон України / Г.Б. Гладун, В.Ю. Юхновський, Н.М. Сірик та ін. Харків: УкрНДІЛГА, 2011. 12 с.
40. Настанови з лісомеліоративного впорядкування захисних лісових насаджень лінійного типу / В.Ю. Юхновський, В.М. Малюга, С.М. Дударець, В.В. Йосипенко, М.І. Войчик, В.М. Хрик та ін. К.: Компринт, 2012. 58 с.
41. Науково-методичні рекомендації «Екологічні функції дубових полезащитних лісових смуг Полісся та Лісостепу України» / В.В. Мороз, В.Ю. Юхновський, В.В. Коніщук. К. Інститут агроєкології і природокористування НААН України. 2018. 39 с.

Д. Наукові статті

42. Юхновский В.Ю. Форма ствола дуба в полезащитных лесных полосах / Совершенствование лесного хозяйства и защитного лесоразведения. К. УСХА. 1986. С. 57–60.
43. Юхновский В.Ю. Строение и особенности роста полезащитных лесных полос Лесостепи УССР / Агролесомелиоративные работы в СССР. Волгоград. ВНИАЛМИ. 1987. С. 233–234.

44. Юхновский В.Ю. Защитная высота полезащитных лесных полос / Совершенствование лесного хозяйства и защитного лесоразведения. К. УСХА. 1987. С. 40–44.
45. Штофель М.А., Юхновский В.Ю. Нормативы целевых рубок ухода в дубовых полезащитных лесных полосах / Совершенствование ведения лесного хозяйства и защитного лесоразведения. К. УСХА. 1988. С. 58–62.
46. Штофель М.А., Юхновский В.Ю. Закономерности формирования текущего прироста стволов дуба в полезащитных лесных полосах / Полезащитное лесоразведение и его эффективность. Волгоград. ВНИАЛМИ. 1990. Вып. 2 (100). С. 75–82.
47. Юхновский В.Ю. Система нормативно–справочных данных для таксации полезащитных лесных полос. Агролесомелиоративные исследования в СССР. Волгоград. ВНИАЛМИ, 1991. Вып. 14(70). С. 143–144.
48. Штофель М.А., Юхновский В.Ю. Полнодревесность и объем стволов дуба в полезащитных лесных полосах / Лесовыращивание и защитное лесоразведение. – К. УСХА, 1992. С. 121–127.
49. Юхновский В.Ю. Таксационное строение полосных насаждений по диаметру // Наука – лесохозяйственному производству. К. УГАУ, 1993. С. 52–56.
50. Штофель М.А., Юхновський В.Ю. Лісівничо–меліоративні аспекти рубок догляду у лісосмугах / Лісівнича наука і освіта: стан і перспективи розвитку. К. НАУ, 1997. С. 204–206.
51. Василенко Ю.А., Герасименко П.І., Дударець С.М., Малюга В.М., Пилипенко О.І., Штофель М.А., Юхновський В.Ю. Лісомеліоративні заходи як один із аспектів покращення екологічного стану Дніпра / Лісівнича наука і освіта: стан і перспективи розвитку. К. НАУ, 1997. С. 206–209.
52. Юхновський В.Ю. Нормативи росту і продуктивності білоакацієвих (*Robinia pseudoacacia*) лісових смуг. Науковий вісник НАУ. 1998. Вип. 4. С. 184–193.
53. Юхновський В.Ю. Агролісомеліоративні параметри лісоаграрного ландшафту Науковий вісник НАУ. 1998. Вип. 8. С. 131–139.
54. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю. Обґрунтування параметрів оптимальної полезахисної лісистості. Науковий вісник НАУ. К. НАУ, 1998. Вип. 10. С. 326–332.
55. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю. Ліс і поле – єдина екологічна система. Вісник аграрної науки. Спец. випуск. 1998. С. 91–93.
56. Юхновський В.Ю. Моделювання окоренового збігу дерев у лісосмугах. Науковий вісник НАУ. К. НАУ, 1999. Вип. 17. С. 279–284.
1. Юхновський В.Ю. Перспективи ГІС в агролісомеліорації. Науковий вісник НАУ. К. 1999. Вип. 19. С. 229–235.
57. Юхновський В.Ю., Штофель М.О., Джос М.М. Моделі зв'язку між основними агролісомеліоративними параметрами лісоаграрного ландшафту. 1999. Вип. 20. С. 188–195.
1. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю. Оптимальні зональні конструкції полезахисних лісових смуг. Науковий вісник НАУ. 2000. Вип. 25. С. 266–271.
58. Юхновський В.Ю., Пилипенко О.І. Біологічна продуктивність лісової компоненти лісоаграрного ландшафту. Науковий вісник НАУ. 2001. Вип. 34. С. 225–231.
59. Малюга В.М., Юхновський В.Ю. Захисні лісові насадження – складова національної екологічної мережі. Аграрна наука і освіта. К. 2001. Т. 2. № 1–2. С. 90–94.

1. Widrlechner M., Schutzki R., Yukhnovskyi V., Sviatetsky V. Collecting Landscape Trees and Shrubs in Ukraine for the Evaluation of Aesthetic Quality and Adaptation in The North Central United States. *FAO/IPGRI Plant Genetic Resources Newsletter*, No. 126, 2001. P. 12–16.
2. Юхновський В.Ю. Методологічні основи досліджень в агролісомеліорації. *Науковий вісник НАУ*. 2001. Вип. 46. С. 214–223.
60. Юхновський В.Ю. Агролісомеліоративний моніторинг лісоаграрних ландшафтів. *Науковий вісник НАУ*. 2002. Вип. 50. С. 236–242.
61. Юхновський В.Ю., Малюга В.М. Складові екологічної оптимізації лісоаграрного ландшафту. *Аграрна наука і освіта*. 2002. Т. 3. № 1–2. С. 58–64.
62. Юхновський В.Ю. Нормування антропогенних навантажень на лісоаграрні ландшафти рівнинної України. *Науковий вісник НАУ*. 2002. Вип. 54. С. 233–246.
63. Строчинський А.А., Юхновський В.Ю. Стан і перспективи розвитку лісівничої науки в НАУ. *Науковий вісник НАУ*. 2002. Вип. 54. С. 91–102.
64. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю. Дуб звичайний у захисному лісорозведенні. *Науковий вісник НАУ*. 2003. Вип. 61. С. 61–69.
65. Юхновський В.Ю., Терещенко Л.І., Гукасова Г.О. Моделювання врожайності озимої пшениці в лісоаграрних ландшафтах. *Науковий вісник НАУ*. К. 2003. Вип. 63. С. 231–237.
66. Юхновський В.Ю., Святецький В.В., Widrlechner M.P., Schutzki R.E. Біорізноманіття лісової компоненти лісоаграрного ландшафту. *Аграрна наука і освіта*. 2003. Т. 4. 1–2. С. 70–75.
67. Пилипенко О.І., Строчинський А.А., Юхновський В.Ю. Система заходів захисту ґрунтів від ерозії лісівничими методами / *Наукове забезпечення сталого розвитку сільського господарства в Лісостепу України*. К.: Алефа, 2003. С. 388-396.
68. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Гукасова Г.О., Озірський О.М., Радучич М.І., Ситник О.С., Урлюк Ю.С. Методологічні основи і методи досліджень у захисному лісорозведенні. *Науковий вісник НАУ*. 2004. Вип. 72. С. 242–250.
76. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Пилипенко Ю.О., Ситник О.С. Ефективність полезахисних лісових смуг у зниженні швидкості вітру та снігозатриманні. *Науковий вісник НАУ*. 2004. Вип. 70. С. 245–253.
77. Строчинський А.А., Юхновський В.Ю. Лісові ресурси Поліського регіону та їхня екологічна і меліоративна роль / *Наукове забезпечення сталого розвитку сільського господарства в Поліссі України*. К.: Алефа, 2004. С. 304-312.
78. Юхновський В.Ю., Пилипенко О.І. Лісова меліорація як важливий засіб підвищення еколого-економічного потенціалу агроландшафтів / *Наукове забезпечення сталого розвитку сільського господарства в Степу України*. К.: Алефа, 2005. С. 194-199.
79. Юхновський В.Ю. Форум лісівничої освіти. *Лісовий і мисливський журнал*. 2005. № 4. С. 10-11.
80. Юхновський В.Ю. Принципи формування оптимальних лісоаграрних ландшафтів. *Науковий вісник НАУ*. 2006. Вип. 103. С. 254-261.
81. Юхновський В.Ю., Поліщук О.П. Нормативи зріджень полезахисних лісових смуг. *Науковий вісник НАУ*. 2007. Вип. 106. С. 275-279.
82. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Рижков О.М. Особливості лісівничо-таксаційної будови і росту захисних лісових насаджень на яружно-балкових землях Канівських дислокацій. *Науковий вісник НАУ*. 2007. Вип. 113. С. 208-214.
83. Юхновський В.Ю. Стійкість лісоаграрних ландшафтів до антропогенних впливів. *Науковий вісник НАУ*. 2008. Вип. 122. С. 245-252.

84. Юхновський В.Ю., Гаркава О.М. Урбоекологічний моніторинг лісопаркових ландшафтів зелених зон великих міст. Науковий вісник НУБіП України. 2009. Вип. 135. С. 318-323.
85. Юхновський В.Ю., Малюга В.М., Штофель М.О., Дударець С.М. Шляхи вирішення проблеми полезахисного лісорозведення в Україні. Наукові праці ЛАНУ. 2009. Вип. 7. С. 62-65.
86. Яковишин В.М., Юхновський В.Ю. Протиерозійна стійкість ґрунту буково-ялицевих насаджень Буковини. Науковий вісник НУБіП України. 2010. Вип. 147. С. 171-195.
87. Яковишин В.М., Юхновський В.Ю. Снігонакопичення в лісових екосистемах Буковини. Науковий вісник НЛТУ України. 2012. Вип. 22.7. С. 14-19.
88. Гриб В.М., Юхновський В.Ю. Оптимальна густина і самозріджування штучних соснових насаджень. Наукові доповіді НУБіП України. 2012-3 (32) 9 с. http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Nd/2012_3/12_gvm.pdf
89. Гриб В.М., Юхновський В.Ю. Динаміка продуктивності штучних соснових деревостанів зеленої зони м. Києва. Науковий вісник НУБіП України. 2012. Вип. 171. Частина 2. С. 46-53.
90. Юхновський В.Ю., Хрик В.М., Левандовська С.М. Аналіз лісового фонду і стан насаджень Миронівського державного агролісогосподарського підприємства // Науковий вісник НУБіП України. 2012. Вип. 171. Частина 2. С. 82-87.
91. Яковишин В.М., Юхновський В.Ю. Водопоглинальні властивості лісової підстилки буково-ялицевих насаджень. 2012. Вип. 171. Частина 3. С. 257-263.
92. Юхновський В.Ю., Танцюра Б.Ф. Лісові меліорації та цілісність ландшафтів. Науковий вісник НУБіП України. 2012. Вип. 171. Частина 3. С. 308-312.
93. Малюга В.М., Юхновський В.Ю. Принципи формування екологічної мережі України 2012-1 <http://ejournal.studnubip.com/>. С. 82-93.
94. Гриб В.М., Юхновський В.Ю. Просторова геометрія штучних соснових насаджень різної густоти. Вісник Харківського НАУ. 2012. Вип. 4. С. 201-206.
95. Гладун Г.Б., Гладун Ю.Г., Юхновський В.Ю. Оптимізація насаджень лісомеліоративного комплексу на адаптивно-ландшафтній основі. Науковий вісник НУБіП України. 2013. Вип. 187. Частина 2. С. 104-111.
96. Грибачева О.В., Юхновський В.Ю. Історія полезахисного лісорозведення на Луганщині. Науковий вісник НУБіП України. 2013. Вип. 187. Частина 2. С. 112-118.
97. Юхновський В.Ю. Ріст і продуктивність дуба звичайного у протиерозійних насадженнях Новгород-Сіверського Полісся. Науковий вісник НУБіП України. 2013. Вип. 187. Частина 3. С. 303-309.
98. Танцюра Б.Ф., Юхновський В.Ю., Урлюк Ю.С. Проблема цілісності екосистем у взаємодії людини і природи. Наукові доповіді НУБіП України. [http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Nd/2013_3_10\(2\).pdf](http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Nd/2013_3_10(2).pdf). 10 с.
99. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю. Лісомеліоративна значущість експедиції професора В. В. Докучаєва. Наукові праці ЛАНУ. 2013. Вип. 11. С. 113-118.
100. Василюк О.В., Юхновський В.Ю. Захистити лісозахист, відновлюючи лісоосуги. Всеукраїнське екологічне видання «Природа і суспільство», 2013, № 9 (69). С. 3.
101. Юхновський В.Ю., Шестак Я.Л. Будова кореневих систем у протиерозійних насадженнях Новгород-Сіверського Полісся. Вісник Житомирського НАЕУ. 2014. 1 (41). Т. 3. С. 204-212.
102. Бровко Ф.М., Юхновський В.Ю., Рижов О.М. Формування мікробоценозів в осередках ущільнення дерново-шаруватих ґрунтів. Науковий вісник НУБіП України. 2014. Вип. 198. Частина 2. С. 154-158.

103. Юхновський В.Ю., Урлюк Ю.С., Головецький М.П. Динаміка лісового фонду ДП «Вище-Дубечанське лісове господарство». Науковий вісник НЛТУ України. 2015. Вип. 25.8. С. 8-15.
104. Юхновський В.Ю., Лобченко Г.О. Роль і місце систем полезахисних лісових смуг у формуванні екологічної мережі Київщини. Путівник по науково-дослідних об'єктах ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» / За ред. О.В. Морозюк. Корсунь –Шевченківський: ФОП Гавриленко В.М. 2015. 155 с.
105. Юхновський В.Ю., Гладун Г.Б. Законодавчо-правове забезпечення імплементації концепції агролісомеліорації в Україні. *Наукові праці ЛАНУ*. 2015. Вип. 13. С. 33-38.
106. Юхновський В.Ю., Малюга В.М., Дударець С.М. Сучасний стан та правовий статус полезахисних лісових смуг у контексті земельної реформи. *Науковий вісник НУБіП України*. 2017. Вип. 255. С. 186–193.
107. Yukhnovskyi, V., Pirohova, P. (2017). Features of Water Regime of the Main Soil Types in Kinburn Sand Arena. *Scientific Bulletin of UNFU*, 27(4), 11–14. <https://doi.org/10.15421/40270401>.
108. Yukhnovskyi V., Lobchenko H., Khodash A., Mosquera Losada M. R., Borek. R. Aboveground biomass of common oak windbreaks in the central part of Ukraine. *Scientific Bulletin of UNFU*. 2017. Vol. 27, No 8. P. 111–117. <https://doi.org/10.15421/40270818>
109. Yukhnovskyi V., Prokopchuk, R. (2018). Hydrological regime and growth of pine stands in conditions of drainage reclamation systems. *Scientific Bulletin of UNFU*, 28(1), 9-13. <https://doi.org/10.15421/402801>.
110. Yukhnovskyi V., Urliuk Y., Golovetskyi M., Sereda I. (2018). Impact of organic fertilizer "Dostatok" on the survival and growth of pine plantations. *Scientific Bulletin of UNFU*, 28(3), 62-66. <https://doi.org/10.15421/40280313>
111. Юхновський В.Ю., Зібцева О.В. Порівняльний аналіз класифікацій насаджень населених пунктів України та пострадянських країн. *Наукові праці ЛАНУ*. 2018. Вип. 16. С. 90-98. <https://doi.org/10.15421/411810>
112. Юхновський В.Ю., Зібцева О.В. Типологія і класифікація як методи категоризації зеленого простору. *Наукові праці ЛАНУ*. 2018. Вип. 17. С. 53-62. <https://doi.org/10.15421/411820>
113. Юхновський В.Ю., Лобченко Г.О., Проценко І.А. (2018). Особливості росту соснових насаджень на рекультивованих землях. *Науковий вісник НЛТУ України*, 28(7), 70-73. <https://doi.org/10.15421/40280715>
114. Юхновський В.Ю., Проценко І.А., Хрик В.М. (2018). Санітарний стан насаджень на рекультивованих землях. *Науковий вісник НЛТУ України*, 28(11), 55-59. <https://doi.org/10.15421/40281110>
115. Прокопчук Р.М., Юхновський В.Ю. (2018). Санітарний стан соснових насаджень на осушених землях ДП «Сарненське лісове господарство». *Науковий вісник НУБіП України*. 228, 117-125.
116. Юхновський В.Ю., Урлюк Ю.С., Головецький М.П., Серeda І.Л. (2018). Ефективність застосування добрив при вирощуванні соснових культур в умовах свіжого бору і субору. *Науковий вісник НУБіП України*. 228, 143-152.
117. Проценко І.А., Лобченко Г.О., Юхновський В.Ю. (2019). Ріст та фітомеліоративні властивості дуба червоного на рекультивованих землях. *Науковий вісник НЛТУ України* Вип. 29(5). С. 60-65. <https://doi.org/10.15421/40290509>
118. Юхновський В.Ю., Зібцева О.В. (2019). Оцінка екосистемних послуг у генеральному плануванні міських територій. *Наукові праці ЛАНУ*. Вип. 18. С. 185-193. <https://doi.org/10.15421/411919>

119. Зібцева О.В., Юхновський В.Ю. (2019). Вартість відновлення екосистем малих міст Київщини як показник екобалансованості. *Науковий вісник НЛТУ України* Вип. 29(7). С. 21-26. <https://doi.org/10.15421/40290704>
120. Юхновський В.Ю., Рибак В.О., Рибак О.В. (2019). Особливості росту і продуктивність соснових насаджень із піднаметовими культурами дуба червоного. *Ukrainian Journal of Forest and Wood Science*. Вип. 10(3). 62-69. <http://dx.doi.org/10.31548/forest2019.03.062>
121. Zibtseva O., Yukhnovskiy V. (2019). Analytical evaluation of developed norms for greening of cities. *Biological Resources and Nature Management*. V. 11. № 5-6. <http://dx.doi.org/10.31548/bio2019.05.014>
122. Yukhnovskiy V., Urliuk Yu., Khryk V., Levandovska S. (2019) Sanitary state of water-protection pine plantations in the interfluvium of Dnieper and Desna. *Agrobiology*. 2. 88-95. <https://doi.org/10.33245/2310-9270-2019-153-2-88-95>
123. Гладун Г.Б., Юхновський В.Ю., Суска А.А., Горошко В.В., Сидоренко С.В. Лісомеліоративна справа в Україні: витоки, сучасний стан, виклики сьогодення та перспективи / В колективній монографії: Відтворення лісів та лісова меліорація в Україні: витоки, сучасний стан, виклики сьогодення та перспективи в умовах антропогену. РВВ НУБіП України, 2019. С. 249-268.
124. Юхновський В.Ю., Гладун Г.Б., Соваков О.В., Лобченко Г.О. Сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку агролісівництва в Україні / В колективній монографії: Відтворення лісів та лісова меліорація в Україні: витоки, сучасний стан, виклики сьогодення та перспективи в умовах антропогену. РВВ НУБіП України, 2019. С. 269-283.
125. Ведмідь М.М., Дебринюк Ю.М., Юхновський В.Ю., Распопіна С.П., Біла Ю.М. Основні засади стратегії лісорозведення в Україні. Наукові праці ЛАНУ. 2019. Вип. 19. С. 89-99. <https://doi.org/10.15421/411930>
126. Зібцева О.В., Юхновський В.Ю. (2020). Динаміка вартості екосистемних послуг малих міст Київської області. *Агроекологічний журнал*. 2020 (1). 133-140. <https://doi.org/10.33730/2077-4893.1.2020.201284>
127. Khryk V.M., Maliuha V.M., Kimeichuk I.M., Khakhula V.S., Yukhnovskiy V.Y. Natural regeneration of ravine-gully systems and former arable lands in Ovruch region. *Modern scientific researches*. 13-03(2020). 28-37. <https://doi.org/10.30889/2523-4692.2020-13-03-024>
128. Юхновський В.Ю., Іваненко Ю.С., Лобченко Г.О. Особливості корененаселеності ґрунту в ялинових лісостанах у зоні гірської туристичної мережі. *Наукові праці ЛАНУ*. 2020. Вип. 21. С. 50-59. <https://doi.org/10.15421/412025>
129. Yukhnovskiy V.Yu., Protsenko I. A., Khryk V. M. Meliorative characteristics of forest litter of protective plantations on recultivated dumps of Yurkiv brown coal quarry. *German International Journal of Modern Science*. 2020. 3(1). 4-7. <https://dizw.com/en/3dec2020/>
130. Khryk V. M., Kimeichuk I. V., Nosnikau V. V., Rabko S. V., Kozel A. U., Maliuha V. M., Yukhnovskiy V. Y. (2021). Stability of natural regeneration at ravine-gully systems. *Труди БГТУ. Сер. 1. Лесное хоз-во, природопользование и перераб. возобновляемых ресурсов*. 2021. № 2 (246). С. 103–111 <https://elib.belstu.by/handle/123456789/42144>
131. Фучило Я. Д., Іванюк І. Д., Макух Я. П., Юхновський В. Ю., Ременюк С. О., Кусік В. М. (2021). Перспективи використання сосни звичайної в агролісівництві на сільськогосподарських угіддях Полісся України. *Біоенергетика*. 2(18). 28-30.

Ж. Наукові публікації у виданнях Scopus & Web of Science

132. Yukhnovskiy V., Zibtseva O. (2018). Dynamics of ecological stability of small towns in Kyiv region. *Journal of Geology, Geography and Geoecology*, 27(2), 386-398. <https://doi.org/10.15421/111863> WoS
133. Yukhnovskiy V., Zibtseva O. (2019). Eco-service potential of sustainable development of small towns. *Journal of Geology, Geography and Geoecology*. 28(4), 795-803. <https://doi.org/10.15421/111974>
134. Yukhnovskiy V., Zibtseva O. (2019). Estimation of ecological stability of small town Bucha in Kyiv region. *Ukrainian geography journal*. 2019, 2. 49-56. <https://doi.org/10.15407/ugz2019.02.049>
135. Yukhnovskiy V., Zibtseva O. (2019). Normalization of green space as a component of ecological stability of a town. *J. For. Sci*, 65(11): 428-437. <https://doi.org/10.17221/85/2019-JFS>
136. Brovko F., Brovko O., Tanchyk S., Yukhnovskiy V. (2020). Optimization of water-physical properties of sandy soils of natural-technogenic origin. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, 2020, No 1. 111-117. <https://doi.org/10.33271/nvngu/2020-1/111>
137. Yukhnovskiy V., Zibtseva O. (2020). Environmental indicators of the balance of the territories of small towns in Kyiv region. *Forestry ideas*. Vol. 26, No 1 (59): 165-176.
138. Yukhnovskiy V., Zibtseva O. (2020). Green space trends in small towns of Kyiv region according to land viewer EOS – a case study. *J. For. Sci*, 66(6): 252-263. <https://doi.org/10.17221/142/2019-JFS>
139. Yukhnovskiy V., Polistchuk O., Lobchenko G., Khryk V., Levandovska S. (2021). Aerodynamic properties of windbreaks of various designs formed by thinning in central Ukraine. *Agroforest Syst* 95(5), 855–865. <https://doi.org/10.1007/s10457-020-00503-8>
140. Maliuha V., Khryk V., Minder V., Kimeichuk I., Raduchych M., Rasenchuk A., Brovko F., Yukhnovskiy V. (2021). Fractional composition and formation of forest litter in Scots pine plantations on ravine-gully systems and the plain of the central part of Ukraine. *Forest ideas*. 27(1): 89-100.
141. Brovko F., Brovko D., Brovko O., Yukhnovskiy V. (2021). Productivity of seedlings of Scots pine on alluvial sands of natural and man-made origin. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. No 3. 88-94. <https://doi.org/10.33271/nvngu/2021-3/088>
142. Rabko S.V., Kozel A.U., Kimeichuk I.V., Yukhnovskiy V.Y. (2021). Comparative assessment of some physical and mechanical properties of wood of different Scots pine climatopes. *Scientific horizons*. 24(2). 27-36.
143. Yukhnovskiy V.Yu. Zibtseva O.V. Debryniuk I.M. (2021). Evaluation of green space systems in small towns of Kyiv region. *Bulletin of Geography. Socio-economic Series*, 53(53): 7-16. <http://doi.org/10.2478/bog-2021-0019>
144. Maksimtsev S., Dudarets S., Yukhnovskiy V. (2021). Accumulation of heavy metals in soil and litter of roadside plantations in the Western Polissia of Ukraine. *Folia Forestalia Polonica, Series A - Forestry*. Vol. 63(3). 232-242. <https://doi.org/10.2478/ffp-2021-0024>
145. Расенчук А. П., Юхновський В. Ю. (2021). Структурні особливості лісової підстилки водоохоронних соснових насаджень у вологих гігротобах Житомирського Полісся. *Ukrainian Journal of Forest and Wood Science*. 12(4). 17-25. <https://doi.org/10.31548/forest2021.04.002>
146. Rabko S.V., Poplavskaya L.F., Lamotkin S.A., Kimeichuk I.V., Khryk V.M., Yukhnovskiy V.Yu. (2021). Content of the main components of essential oil in the

- needles of Scots pine growing in geographic cultures. *Ukrainian Journal of Forest and Wood Science*. 12(2). 58-70. <https://doi.org/10.31548/forest2021.02.006>
147. Yukhnovskiy V., Zibtseva O., Henyk V. (2022). Provision of periurban zones of small towns of Kyiv region by forests as a factor of eco-stability. *Cent. Eur. For. J.* 68 (2022). Issue 1. 43–50. <http://doi.org/10.2478/forj-2021-0021>
 148. Minder, V., Maliuha, V., Yukhnovskiy, V., Brovko, F. and Khryk, V. 2022. The structure of root systems in young woody plants under the conditions of park areas with the composite topography. *Baltic Forestry*. 28(1): 69-77. <https://doi.org/10.46490/BF610>
 149. Brovko F., Yukhnovskiy V., Brovko D., Brovko O., Minder V., Urliuk Y. (2022). Prospects of cultivation of jack pine (*Pinus banksiana* Lamb.) on sandy soils of natural-technogenic origin in Kyiv Polissia. *Folia Forestalia Polonica, Series A - Forestry*. Vol. 64(2). 90-99. <https://doi.org/10.2478/ffp-2022-0009>
 150. Ivanenko Y., Lobchenko G., Maliuha V., Yukhnovskiy V. (2022). Spruce forest litter structure, distribution, and water retention along hiking trails in Ukrainian Carpathians. *J. For. Sci*, 68(7): 241-252. <https://doi.org/10.17221/12/2022-JFS>
 151. Mezzalira G., Yukhnovskiy V., Urliuk Yu., Brovko F., Rasenchuk A. (2022). Peculiarities of formation of the forest litter of the water protection pine plantations in the Ukrainian interflue of the Dnipro and Desna rivers. *Ukrainian Journal of Forest and Wood Science*. 13(3). 50-60. [https://doi.org/10.31548/forest.13\(3\).2022.50-60](https://doi.org/10.31548/forest.13(3).2022.50-60)
 152. Maliuha, V., Khryk, V., Yukhnovskiy, V., Minder, V., Levandovska, S., Kimeichuk, I., Brovko, F., Urliuk, Y. 2022. Erosion control properties of self-seeded forests that appeared in forestless areas of ravine-gully systems. *Forestry Studies | Metsanduslikud Uurimused* 77, 56-66. <https://doi.org/10.2478/fsmu-2022-0012>
 153. Matskevych V., Yukhnovskiy V., Kimeichuk I., Matskevych O, Shyta O. (2023). Peculiarities of determining the morphogenesis of plants *Corylus avellana* L. and *Prunus dulcis* (Mill.) D.A.Webb in vitro culture. *Folia Forestalia Polonica, Series A - Forestry*. Vol. 65(1). 1-14. <https://doi.org/10.2478/ffp-2023-0001>
 154. Ivanenko Y., Lobchenko G., Yukhnovskiy V. (2023). Mountain recreation impact on changes in soil penetration resistance of spruce forests. *Ukrainian Journal of Forest and Wood Science*, 14(1), 55-71. <https://doi.org/10.31548/forest/1.2023.55>
 155. Brovko F., Yukhnovskiy V., Brovko O., Brovko D., Urliuk Y., Khryk V. (2023). The influence of anthropogenic trampling of gray forest soils on their physical properties. *Cent. Eur. For. J.* 69(2023) 224-232. <https://doi.org/10.2478/forj-2023-0017>
 156. Matskevych V., Yukhnovskiy V., Kimeichuk I., Urliuk Yu., Tupchii O. (2023). Post-aseptic adaptation and *ex vitro* propagation of Ukrainian cultivars of *Paulownia* Sieb. et Zucc. *Ukrainian Journal of Forest and Wood Science*, 14(4). 103-121. <https://doi.org/10.31548/forest/4.2023.103>

3. Матеріали конференцій, семінарів, симпозиумів

157. Юхновский В.Ю. Закономерности распределения диаметра в дубовых позахщитных лесных полосах Правобережной Лесостепи УССР // Труды респ. н.–т. конф. “Лесное хозяйство в решении продовольственной программы”. К.: УСХА, 1984. С. 185–186.
158. Юхновский В.Ю. Ход роста дубовых позахщитных лесных полос в Правобережной Лесостепи УССР // Труды респ. н.–т. конф. “Многоцелевое исп. и расш. воспр. лес. рес. УССР на основе рег. прогр. “Лес”. Винница: 1985. С. 37–38.
159. Юхновский В.Ю. Лесотаксационные нормативы позахщитных лесополос Лесостепи УССР в системе агролесоконплекса // Труды всес. н.–т. совещания ЦП

- НТО "Защитное лесоразведение и повышение плодородия почв". Новосибирск–Краснозвездное: 1986. С. 179–181.
160. Юхновский В.Ю. Динамика таксационных показателей рядовых полезащитных лесных полос дуба // Труды Всес. школы мол. учен. и спец. по пробл. защ. лесор. и охр. природы. Волгоград: ВНИАЛМИ. 1987. С. 25.
 161. Юхновский В.Ю. Нормативы полноты полосных насаждений дуба // Материалы X науч. конф. асп. и науч. сотр. ВНИИЛМ. М.: ВНИИЛМ. 1987, деп. в ЦБНТИ лесхоз 30.12.87, № 658–лх 87. С. 1–6.
 162. Штофель М.А., Юхновский В.Ю. Нормативы абсолютной полноты и запаса дубовых полезащитных лесных полос // Труды респ. н.–т. конф. "Совершенствование ведения хозяйства в лесах Украины и Молдавии". К.: УСХА. 1990. С. 138–140.
 163. Юхновский В.Ю., Кашпор С.Н. Моделирование роста в высоту полосных насаждений дуба // Труды респ. н.–т. конф. "Актуальные проблемы защит. лесор. и степного лесоведения". К.: УкрНИИНТИ. 1990. Вып. 1. С. 17–18.
 164. Радчук Н.Ф., Юхновский В.Ю., Кашпор С.Н. Моделирование пространственного снегоотложения и влагонакопления под защитой лесных полос, пройденных рубками ухода различной интенсивности // Труды Всес. конф. мол. уч. и спец. "Охрана и рац. исп. лесных ресурсов". М.: МЛТИ. 1991. С. 39–40.
 165. Юхновський В.Ю. Структурна схема лісоаграрного ландшафту // Праці наук. конф. проф.–викл. складу і асп. НАУ "Проблеми АПК: Пошук, досягнення". К.: НАУ, 1994. С. 34.
 166. Юхновський В.Ю. Критерій оптимальності в лісоаграрних ландшафтах // Праці конф. проф.–викл. складу і асп. УДАУ. К.: УДАУ, 1993. С. 28.
 167. Yukhnovskyi V.Y. The Growth Features and Standards for Black Locust (*Robinia Pseudoacacia*) Windbreaks Estimation. 1997. In Proceedings of IUFRO Conference "Modelling Growth of Fast-Growing Tree Species". September 3–5, 1997. Valdivia–Chile.
 168. Yukhnovskyi V.Y. The Growth Features of Oak Windbreaks in Ukraine. 1998. In Proceedings of International Conference on the Inventory and Monitoring of Forested Ecosystems "Integrated Tools for Natural Resources Inventories in the 21st Century". August 16–20, 1998. Boise, Idaho, USA.
 169. Yukhnovskyi V.Y. Optimization Model of Forest–Agricultural Landscape. 1999. In Proceedings of The Sixth Conference on Agroforestry in North America. June 12–16, 1999. Arlington, Arkansas, USA.
 170. Юхновський В.Ю. Антропогенна трансформація лісоаграрних ландшафтів // Праці міжнарод. конф. "Проблеми сучасної екології" (Запоріжжя, 24–26 червня 2002 р.). Запоріжжя: Вид–во ЗДУ, 2002. С. 90.
 171. Юхновський В.Ю., Гладун Г.Б. Принципи формування просторової геометрії оптимальних лісоаграрних ландшафтів // Матеріали наук. конф. наук.-пед. прац. і асп. НАУ. К.: Логос, 2007. С. 101-102.
 172. Гладун Г.Б., Юхновський В.Ю. Перспективи збільшення площі лісів та захисних лісових насаджень // Матеріали наук. конф. наук.-пед. прац. і асп. НАУ. К.: Логос, 2007. С. 103-104.
 173. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Соваков О.В., Рижков О.М. Ріст і продуктивність захисних лісових насаджень у рівнинних умовах і на яружно-балкових землях // Матеріали XI Погребняківських читань "Лісова типологія в Україні: сучасний стан, перспективи розвитку". Х.: УкрНДІЛГА, 2007. С. 148-149.

174. Юхновский В.Ю., Гладун Г.Б. Агролесомелиоративный мониторинг в Украине. Мониторинг и оценка состояния растительного мира / Материалы международной научной конференции, посвященной 80-летию Национальной академии наук Белоруссии. – Минск-Нарач, 22-26 сентября 2008 г. Минск: Право и экономика, 2008. С. 130-132.
175. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Рижков О.М. Особливості лісівничо-таксаційної будови і росту захисних лісових насаджень на яружно-балкових землях Канівських дислокацій // Матеріали наук. конф. наук.-пед. прац. і асп. НАУ. К.: Логос, 2008. С. 108-109.
176. Гладун Г.Б., Юхновський В.Ю. Перспективи розвитку агролісівництва в Україні // Матеріали наук. конф. наук.-пед. прац. і асп. НУБіП України. К.: НУБіП України, 2009. С. 130-131.
177. Хрик В.М., Малюга В.М., Юхновський В.Ю. Вплив лісової підстилки на водопроникність ґрунту у протиерозійних насадженнях Канівсько-Ржищівського ерозійного лісостепового району / Матеріали наук. конф. нак.-пед. працівників, наук. співробітників і аспірантів НУБіП України. К.: НУБіП України, 2010. С. 101-102.
178. Дем'яненко Л.В., Шестак Я.Л., Мігунова О.С., Юхновський В.Ю. Екологічні та соціальні аспекти виведення деградованих та малопродуктивних земель // Тези VII Всеукраїнської наук. конф. студентів, магістрів та аспірантів "Сучасні проблеми екології та геотехнологій" (Житомир, 24-26 березня 2010 р.). Житомир: ЖДТУ, 2010. С. 114-115.
179. Гладун Г.Б., Юхновський В.Ю. Агролісівництво як організаційно-просторове, екологічне і економічне удосконалення землекористування в Україні // Матеріали міжн. конф. "Освіта, наука та інновації у лісовому і садово-парковому господарстві України в контексті регіональних та глобальних викликів" (Київ, 30 вересня – 2 жовтня 2010 р.). К.: НУБіП України, 2010. С. 141-143.
180. Юхновський В.Ю., Гладун Г.Б. Лісомеліоративна складова екологізації сучасних агролісоландшафтів України // Матеріали міжн. конф. "Освіта, наука та інновації у лісовому і садово-парковому господарстві України в контексті регіональних та глобальних викликів" (Київ, 30 вересня – 2 жовтня 2010 р.). К.: НУБіП України, 2010. С. 155-157.
181. Юхновський В.Ю., Гладун Г.Б. Організаційні аспекти агролісомеліоративного моніторингу // Матеріали міжн. конф. "Лісівнича наука: витоки, сучасність, перспектива" (Харків, 12-14 жовтня 2010 р.). Харків: УкрНДІЛГА, 2010. С. 82-83.
182. Гладун Г.Б., Юхновський В.Ю. Обґрунтування параметрів сучасного полезахисного лісорозведення // Матеріали міжн. конф. "Лісівнича наука: витоки, сучасність, перспектива" (Харків, 12-14,10.2010 р.). Х.: УкрНДІЛГА, 2010. С. 97-98.
183. Гладун Г.Б., Юхновський В.Ю. Методологія встановлення нормативів мінімально необхідної захисної лісистої // Матеріали міжн. конф. (Київ, 24-25 березня 2011 р.). К.: НУБіП України, 2011. –С. 119-120.
184. Юхновський В.Ю., Гладун Г.Б. Шляхи підвищення еколого-меліоративної ефективності агролісомеліоративних насаджень // Матеріали міжн. конф. (Київ, 24-25 березня 2011 р.). К.: НУБіП України, 2011. С. 121-122.
185. Гриб В.М., Юхновський В.Ю. Моделювання оптимальної густоти і самозріджування штучних соснових насаджень // Матеріали міжн. конф. "Ліс, довкілля, технології: наука та інновації" (Київ, 29 березня 2012 р.). К.: НУБіП України, 2012. С. 133-134.
186. Гладун Г.Б., Юхновський В.Ю. Хроніки полезахисного лісорозведення // Матеріали міжн. конф. "Ліс, довкілля, технології: наука та інновації" (Київ, 29 березня 2012 р.). К.: НУБіП України, 2012. С. 175-176.

187. Юхновський В.Ю., Гладун Г.Б., Павлішина О.М. Захисні лісонасадження транспорту як складова мінімально необхідної захисної лісистості агроландшафтів // Матеріали міжн. конф. "Ліс, довкілля, технології: наука та інновації" (Київ, 29 березня 2012 р.). К.: НУБіП України, 2012. С. 197-198.
188. Юхновський В.Ю., Шестак Я.Л. Фракційний склад підстилки протиерозійних насаджень / Матеріали міжн. конф. "Ліси, парки, технології: сьогодення та майбутнє" (Київ, 28-29 березня 2013 р.). К. НУБіП України, 2013. С. 147–148.
189. Pylypenko O.I., Yukhnovskyi V.Y. Agroforestry echo of expedition professor V. Dokuchaev // Materials of International Conference "Earth bioresources and environmental biosafety: challenges and opportunities" (Kyiv, November 4-7, 2013). K. NULES, 2013. P. 53.
190. Юхновський В.Ю., Гладун Г.Б., Гладун Ю.Г. Сучасна парадигма застосування лісових меліорацій на ландшафтному рівні / Матеріали міжн. конф. "Лісове і садово-паркове господарство ХХІ сторіччя: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення" (Київ, 13-14 березня 2014 р.). К. НУБіП України, 2014. С. 108–110.
191. Лобченко Г.О., Юхновський В.Ю. Просторова оптимізація лісової компоненти в середовищі Google Earth / Матеріали міжн. наук.-практ. конф. «Збалансоване природокористування: традиції та іновації» (Київ, 16-17 жовтня 2014 р.). К. ДІА, 2014. С. 109–111.
192. Юхновський В.Ю., Гладун Г.Б. Оптимізація систем лісомеліоративних насаджень агроландшафтів у контексті екологічної і продовольчої безпеки України / Матеріали міжн. конф. «Біоресурси лісових і урбанізованих екосистем: відтворення, збереження і раціональне використання» (Київ, 23-24 квітня 2015 р.). К. НУБіП України, 2015. С. 122–123.
193. Юхновський В.Ю., Гладун Г.Б. Законодавчо-нормативне забезпечення імплементації концепції агролісомеліорації в Україні / Матеріали міжн. конф. «Виклики ХХІ століття та їх вирішення у лісовому комплексі та довкіллі» (Київ, 7-9 жовтня 2015 р.). К. НУБіП України, 2015. С. 119–120.
194. Гладун Г.Б., Гладун Ю.Г., Юхновський В.Ю. Лісомеліоративне забезпечення сучасних агроландшафтів на адаптивно-ландшафтній основі / Матеріали міжн. конф. «Лісівнича наука в контексті сталого розвитку» (Харків, 29-30 вересня 2015 р.). Х. УкрНДІЛГА, 2015. С. 66–67.
195. Проценко І.А., Юхновський В.Ю. Особливості лісової меліорації порушених ландшафтів / Матеріали III міжн. наук.-практ. конф. молодих вчених «Актуальні проблеми наук про життя та природокористування» (Київ, 28-31 жовтня 2015 р.). К. НУБіП України, 2015. С. 116–118.
196. Юхновський В.Ю., Мороз В.В. Біопродуктивна ефективність дубових полезахисних лісових смуг / Матеріали міжн. конф. «Актуальні проблеми лісового сектору та садово-паркового господарства» (Київ, 14-15 квітня 2016 р.). К. НУБіП України, 2016. С. 117–118.
197. Yukhnovskyi V., Lobchenko A. Windbreaks systems as an important part of organic farming in Ukraine / Materials of international conference «Actual problems of forest sector and landscape architecture» (Kyiv, 14-15 April 2016). K. NULES Ukraine, 2016. P. 121–122.
198. Гладун Ю.Г. Агролісівництво як засіб підвищення еколого-економічного потенціалу агроландшафтів / Ю.Г. Гладун, Г.Б. Гладун, В.Ю. Юхновський // Матеріали міжн. конф. «Здоров'я лісів, екосистемні послуги та лісові продукти для суспільства» (Київ, 6-7 квітня 2017 р.). – К.: НУБіП України, 2017. – С. 61–62.
199. Юхновський В.Ю. Сучасний стан і розвиток агролісівництва в Україні // Матеріали міжн. наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми лісового і садово-паркового

- господарства» (Умань, 23-24 травня 2018 р.). Умань. Уманський НУС. 2018. С. 31–33.
200. Урлюк Ю.С., Юхновський В.Ю., Головецький М.П. Культури з використанням біодобрива / Матеріали міжн. конф. «Стале управління лісовим комплексом та збалансований розвиток урболандшафтів» (Київ, 27 березня 2018 р.). К. НУБіП України, 2018. С. 77–78.
201. Юхновський В.Ю., Гладун Г.Б., Лобченко Г.О. Оцінювання стійкості лісоаграрних ландшафтів / Матеріали міжн. конф. «Цілі сталого розвитку третього тисячоліття: виклики для університетів наук про життя» (Київ, 23-25 травня 2018 р.). К. НУБіП України, 2018. С. 46–48.
202. Yukhnovskyi V., Gladun G., Lobchenko H., Khryk V. (2018). Agroforestry component in formation and functioning of current agricultural landscapes / Proceedings of the 4th European Agroforestry Conference “Agroforestry as Sustainable Land Use”, 28-30 May 2018, Nijmegen, The Netherlands. P. 232-236. https://mafiadoc.com/proceedings-of-the-4th-european-agroforestry-_5bb2c11a097c479a468b470b.html
203. Zibtseva O., Yukhnovskyi V. Dynamics of providence of Ukrainian settlements by green plantations / Thesis of International scient.-pract. conf. «Addressing Ecological and Social Challenges for Forests and Forest Management» (Kyiv, 22-24 October 2018). K.: Komprint, 2018. P. 28–30.
204. Гладун Г.Б., Юхновський В.Ю. Імплементация концепції розвитку агролісомеліоративних систем з урахуванням сучасних викликів // Матеріали І Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Напрями розвитку технологічних систем і логістики в АПВ» (Харків, 11-12 квітні 2019). Х. Харківський НТУСГ. С. 66.
205. Protsenko I., Yukhnovskyi V. Measures on recovery of pine stands on recultivation land (Заходи з оздоровлення соснових насаджень на рекультивованих землях) // Thesis of XV International Scientific Conference for Students and PhD Students “Youth and progress of biology”, dedicated to the 135th anniversary of J. Parnas (Lviv, April 9–11, 2019). P. 190.
206. Urliuk Y., Yukhnovskyi V. Water permeability of soil with different fertilizers options in water protective pine plantations (Водопроникність ґрунту з різними варіантами добрив у водоохоронних соснових культурах) // XV International Scientific Conference for Students and PhD Students “Youth and progress of biology”, dedicated to the 135th anniversary of J. Parnas (Lviv, April 9–11, 2019). P. 191-192.
207. Головецький М.П., Урлюк Ю.С., Юхновський В.Ю. Стан і приживлюваність культиварів тополі в умовах свіжого субору межиріччя Дніпра і Десни / Матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. «Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства» (Умань, 3-4 жовтня 2019 р.). Умань. НУС, 2019. С. 83-85.
208. Зібцева О.В., Юхновський В.Ю. Порівняння екозбалансованості малих міст Київщини за вартістю відновлення екосистем / Матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. «Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства» (Умань, 3-4 жовтня 2019 р.). Умань. НУС, 2019. С. 40-42.
209. Юхновський В.Ю., Проценко І.А., Хрик В.М. Фракційний склад підстилки у соснових насаджень на рекультивованих землях / Матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. “Відтворення лісів та лісова меліорація в Україні: витоки, сучасний стан, виклики сьогодення та перспективи в умовах антропоцену” (Київ, 6-8 листопада 2019 р.). К. НУБіП України. С. 143-144.
210. Юхновський В.Ю. Агролісівництво – інноваційна компонента збалансованих агроландшафтів / Матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. “Збалансоване

природокористування: традиції, перспективи та інновації” (Київ, 23-24 вересня 2020 р.). К. Інститут агроекології НААН України. С. 84-87.

211. Yukhnovskyi V., Moroz V., Ivaniuk I. Quantitative assessment of carbon sequestration and oxygen production by oak windbreaks growing in the Forest-Steppe zone of Ukraine / Proceedings of the 5th European Agroforestry Conference “Agroforestry as Sustainable Land Use”, 17-19 May 2021, Nuoro, Sardinia, Italy. P. 92-93. https://drive.google.com/file/d/1qqysl_oF-EeDjJZAaS2ICWKNTIUubicj/view
212. Yukhnovskyi V., Vedmid M., Debryniuk Y. Main foundations of the afforestation strategy in Ukraine / Proceedings of the 5th European Agroforestry Conference “Agroforestry as Sustainable Land Use”, 17-19 May 2021, Nuoro, Sardinia, Italy. P. 334-335. https://drive.google.com/file/d/1qqysl_oF-EeDjJZAaS2ICWKNTIUubicj/view
213. Юхновський В.Ю., Головецький М.П., Урлюк Ю.С. Особливості формування лісової підстилки соснових водоохоронних насаджень / Матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. «Теперішнє та майбутнє лісів екотону середніх широт» (Київ, 11 червня 2021 р.). НУБіП України. С. 137-138.
214. Yukhnovskyi V., Bila Yu., Tupchii O., Solomakha N., Urliuk Yu. Agroforestry component of ecological optimization of agro-landscapes within Gully Steppe of Ukraine. Proceedings of the 6th European Agroforestry Conference “Agroforestry for the Green Deal transition. Research and innovation towards the sustainable development of agriculture and forestry”, 16-20 May 2022, Nuoro, Sardinia, Italy. P. 206-207. <https://uninuoro.it/wp-content/uploads/2022/05/EURAF2022-BOOK-OF-ABSTRACTS-Def-def.pdf>
215. Юхновський В.Ю., Біла Ю.М., Тупчій О.М. Складові оптимізації захисної лісистості агроландшафтів Байрачного Степу України. «Сучасні виклики і актуальні проблеми лісівничої освіти, науки та виробництва»: II міжнародна наук.-практ. інтернет-конференція, м. Біла Церква, 15 квітня 2022 р. БНАУ, 2022. С. 34-36.
216. Yukhnovskyi V., Mazzalira G., Perobelli V. Health condition of conifer forests in Dolomite Alps of Asiago Plato, Italy. «Ліси та урбоєкосистеми України в умовах війни: стан, збереження та відновлення». Міжнародна науково практична конференція, 18 листопада 2022, м. Київ, НУБіП. С. 96-97. https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u184/tezi_dopovidey_lisi_ta_urboekosistemi_ukrayini_v_umovah_viyni.sayt_2022.pdf
217. Юхновський В.Ю., Тупчій О.М. Агролісівництво – новітній етап розвитку агролісомеліорації. «Лісівництво, деревообробка та озеленення: стан, досягнення і перспективи»: Всеукраїнська наук.-практ. конф. з проблем вищої освіти і науки всистемі МОН, м. Харків, 22-23 листопада 2022 р. ДБУ, 2022. С. 37-38.
218. Yukhnovskyi V., Jagodziński A., Tupchii O. Post-war restoration of the forest component of agrolandscapes with innovative agroforestry. “Food security and environment in the conditions of war and post-war recovery: challenges for Ukraine and World” dedicated to the 125th anniversary of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, May 25, 2023. P. 82-85. https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u381/materiali_dopovidey.pdf
219. Юхновський В.Ю., Центило Л.В., Колісніченко С.Ю., Урлюк Ю.С. Перспективи компостування лісових відходів. «Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та Світу»: Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 125-річчю НУБіП України, м. Київ, 25 травня 2023 р. Київ. С. 232-235. https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u381/sekciya_2.pdf
220. Yukhnovskyi V., Tupchii O. (2023). Post-war restoration of windbreaks systems with innovative agroforestry. Proceedings of the 12th IUFRO International Conference “Uneven-aged silviculture: insights into forest adaptation in times of global

change”, 18-20 September 2023, Brno, Czech Republic. P. 70.
https://iufro2023.lfd.mendelu.cz/wcd/w-ldf-iufro2023/conference_book_iufro_final.pdf

221. Yukhnovskyi V., Mazzalira G., Tupchii O. (2023). Agroforestry monitoring in the post-war restoration system of the forest component of agrolandscapes. Proceedings of International scientific and practical conference "Current problems of research of forest and the urbo-ecosystem of Ukraine under the conditions of marital state", 23 Nov., Kyiv, Ukraine. P.15-16. https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u186/programa_konf_vikl_0.pdf

К. Науково-методичні праці

222. Герасименко П.И., Малюга В.Н., Пилипенко А.И., Штофель М.А., Юхновский В.Ю. Лесная мелиорация. Методические рекомендации к курсовому проекту по лесной мелиорации для студентов лесохозяйственных факультетов. К., УСХА, 1984. 80 с.
223. Герасименко П.И., Малюга В.Н., Юхновский В.Ю. Лесная мелиорация. Методические указания, контрольные задания и рабочая программа курса для студентов заочников лесохозяйственного факультета (специальность – 1512). К., УСХА, 1987. 29 с.
224. Василенко Ю.А., Малюга В.М., Юхновський В.Ю. Гідротехнічна меліорація. Методичні вказівки, контрольне завдання і робоча програма курсу для студентів–заочників лісогосподарського факультету. К., УСГА, 1987. 47 с.
225. Василенко Ю.А., Малюга В.М., Юхновський В.Ю. Гідротехнічна меліорація. Методичні вказівки по використанню програмованих мікрокалькуляторів на лабораторних роботах і в курсовому проектуванні для студентів лісогосподарського факультету. К., УСГА, 1987. 17 с.
226. Герасименко П.И., Малюга В.Н., Юхновский В.Ю. Лесная мелиорация. Методические указания к лабораторно-практическим занятиям и самостоятельной аудиторной работе студентов лесохозяйственных факультетов. К., УСХА, 1988. 40 с.
227. Герасименко П.И., Малюга В.М., Юхновський В.Ю. Методичні вказівки, контрольні завдання та робоча програма курсу “Лісова меліорація” для студентів–заочників лісогосподарського факультету. К., УСГА, 1991. 24 с.
228. Юхновський В.Ю., Полюхович О.І., Непомнющий Ю.О. Агролісомеліорація і основи лісовпорядкування /Програма для вищих навчальних закладів по підготовці молодших спеціалістів по спеціальності 3109 “Землевпорядкування”. К., УМК Мінсільгоспроду, 1993. 8 с.
229. Юхновський В.Ю., Непомнющий Ю.О., Полюхович О.І. Агролісомеліорація і основи лісовпорядкування / Навчальні завдання з програмою і методичними вказівками для студентів–заочників сільськогосподарських технікумів із спеціальності N 3109 “Землевпорядкування” (спеціалізація N 3109.01 “Організація, використання і охорона земель”). Боярка, МПП “Білоцерківміськдрук”, 1994. 17 с.
230. Юхновський В.Ю., Непомнющий Ю.О. Агролісомеліорація і основи лісовпорядкування / Робочий зошит з виконання практичних робіт для студентів–заочників сільськогосподарських технікумів із спеціальності №3109 “Землевпорядкування” (спеціалізація № 3109.01 “Організація, використання і охорона земель”). Боярка, МПП “Білоцерківміськдрук”, 1994. 20 с.
231. Герасименко П.И., Штофель М.О., Пилипенко О.И., Малюга В.М., Юхновський В.Ю., Дударець С.М. Лісова меліорація. Методичні вказівки до курсового проектування для студентів лісогосподарського факультету (спеціальність 7.1304.01. – “лісове господарство”). К., НАУ, 1996. 42 с.

232. Пилипенко О.І., Штофель М.О., Герасименко П.І., Малюга В.М., Юхновський В.Ю., Дударець С.М. Лісова меліорація. Методичні вказівки до лабораторно–практичних занять і самостійної роботи студентів лісогосподарського факультету. К., НАУ, 1997. 31с.
233. Василенко Ю.А., Юхновський В.Ю. Основи гідротехнічної меліорації. Методичні вказівки до виконання курсової роботи "Осушення лісових земель" для студентів лісогосподарського факультету за професійним спрямуванням 7.130404 – лісова меліорація. К.: НАУ, 1998. 41с.
234. Маурер В.М., Новак Б.І., Строчинський А.А., Юхновський В.Ю. Лісогосподарський факультет (каталог навчальних планів, програм і анотацій дисциплін). К.: НАУ, 1998. 28 с.
235. Maurer V., Novak B., Stochinsky A., Yukhnovsky V. Forestry faculty (*catalogue of curriculums, programs and annotations of disciplines*). К., NAU, 1998. 28 p.
236. Василенко Ю.А., Юхновський В.Ю., Дударець С.М., Козяр О.М. Гідротехнічна меліорація. Методичні вказівки до виконання курсового проекту "Зрошення лісорозсадника із ставка" для студентів лісогосподарського факультету зі спеціальності 7.130401 – "Лісове господарство". К., НАУ. 1999. 43 с.
237. Герасименко П.І., Штофель М.О., Пилипенко О.І., Малюга В.М., Юхновський В.Ю., Дударець С.М. Лісова меліорація. Методичні вказівки до курсового проектування для студентів лісогосподарського факультету (спеціальність 7.130401 – "Лісове господарство"). К., НАУ. 1999. 36 с.
238. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю. Лісоаграрні ландшафти (програма дисципліни) // Навчальні програми для вищих навчальних закладів III і IV рівнів акредитації з напряму підготовки фахівців 1304 – "Лісове і садово–паркове господарство" / Частина У. Київ–Львів, 2000. С. 30–34.
239. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю. Захисні лісонасадження на шляхах транспорту (програма дисципліни) // Навчальні програми для вищих навчальних закладів III і IV рівнів акредитації з напряму підготовки фахівців 1304 – "Лісове і садово–паркове господарство" / Частина У. Київ–Львів, 2000. С. 52–57.
240. Маурер В.М., Новак Б.І., Строчинський А.А., Юхновський В.Ю. Лісогосподарський факультет (каталог навчальних планів, програм і анотацій дисциплін). К., НАУ. 2000. Вип. 2. 36 с.
241. Юхновський В.Ю., Дударець С.М., Малюга В.М. Основи гідротехнічної меліорації. Методичні вказівки до виконання курсової роботи "Осушення лісових земель" для студентів лісогосподарського факультету за професійним спрямуванням 7.130401 – лісове господарство. К.: ВЦ НАУ, 2002. 45 с.
242. Юхновський В.Ю., Левданський Є.Й. Основи гідротехмеліорації лісових земель // Програма навчальної дисципліни для підготовки бакалаврів з напряму 1304 "Лісове та садово-паркове господарство". К.: Агроосвіта, 2004. 8 с.
243. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Малюга В.М., Штофель М.О., Дмитришак М.Я., Федорчук М.І., Троценко В.І. Агролісомеліорація // Програма навчальної дисципліни для підготовки бакалаврів в ВНЗ II-IV рівнів акредитації з напряму 1301 "Агрономія" (за вибором аграрного ВНЗ). К.: Агроосвіта, 2004. 8 с.
244. Лукіша В.В., Юхновський В.Ю., Дударець С.М. Захисні лісонасадження на шляхах транспорту. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт для студентів лісогосподарського факультету (спеціальність 7.130401 – "Лісове господарство", спеціалізація – "Лісова меліорація"). К.: НАУ, 2004. 36 с.

245. Юхновський В.Ю., Малюга В.М., Дударець С.М. Основи гідротехнічної меліорації лісових земель. Програма, методичні та контрольні завдання для самостійної роботи студентів заочної форми навчання ОКР „Бакалавр”. К.: НАУ, 2006. 37 с.
246. Бабіч О.Г., Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю. та ін. Тестові завдання для визначення мінімальних ознак професійної кваліфікації випускників аграрних вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації ОКР “Бакалавр” напряму підготовки 1304 “Лісове і садово-паркове господарство”. К.: Аграрна освіта, 2006. 30 с.
247. Юхновський В.Ю., Пилипенко О.І., Дударець С.М. Лісоаграрні ландшафти. Робоча програма та методичні поради до виконання практичних завдань і самостійної роботи студентів ОКР „Магістр”. К.: НАУ, 2008. 32 с.
248. Бабіч О.Г., Бала О.П., Юхновський В.Ю. та ін. Тестові завдання (базова контрольна програма) для визначення рівня професійної компетенції випускників вищих навчальних закладів II-IV рівнів акредитації кваліфікаційного рівня “Бакалавр” напряму підготовки 6.090103 “Лісове і садово-паркове господарство”. К.: Аграрна освіта, 2008. 130 с.
249. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Дударець С.М. та ін. Методичні рекомендації щодо проведення польових досліджень, збору вихідного матеріалу для підготовки і написання випускної роботи ОКР "Магістр". К.: НАУ, 2008. 20 с.
250. Гузь М.М., Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю. Лісова меліорація (навчальна програма) // Навчальні програми для вищих навчальних закладів III і IV з напряму підготовки фахівців 6.090103 – “Лісове та садово-паркове господарство” / Частина 4. Київ-Львів, 2009. С. 109-118.
251. Юхновський В.Ю., Пилипенко О.І. Лісоаграрні ландшафти (навчальна програма) // Навчальні програми для вищих навчальних закладів III і IV з напряму підготовки фахівців 6.090103 – “Лісове та садово-паркове господарство” / Частина 5. Київ-Львів, 2009. С. 73-78.
252. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Дударець С.М. Захисні лісонасадження на шляхах транспорту (навчальна програма) // Навчальні програми для вищих навчальних закладів III і IV з напряму підготовки фахівців 6.090103 – “Лісове та садово-паркове господарство” / Частина 5. Київ-Львів, 2009. С. 79-86.
253. Юхновський В.Ю., Гладун Г.Б. Агролісомеліоративний моніторинг (навчальна програма) // Навчальні програми для вищих навчальних закладів III і IV з напряму підготовки фахівців 6.090103 – “Лісове та садово-паркове господарство” / Частина 5. Київ-Львів, 2009. С. 87-96.
254. Бала О.П., Бабіч О.Г., Дударець С.М., Малюга В.М., Штофель М.О., Юхновський В.Ю. та ін. Довідник. Рекомендований перелік навчального обладнання, устаткування та унаочнення для навчальних дисциплін професійної та практичної підготовки фахівців напряму 6.090103 “Лісове і садово-паркове господарство”. – К.: Аграрна освіта, 2009. 58 с.
255. Лакида П.І., Юхновський В.Ю., Бабіч О.Г., Ковалевський С.Б. Магістерські програми навчально-наукового інституту лісового і садово-паркового господарства НУБіП України. К.: НУБіП України, 2009. 50 с.
256. Юхновський В.Ю., Дударець С.М. Гідротехнічна меліорація. Методичні вказівки до виконання курсового проекту "Зрошення лісорозсадника із ставка" для студентів ВНЗ ОКР “Магістр”, спеціальність 8.130401 – "Лісове господарство". К.: НУБіП України, 2010. 51 с.
257. Юхновський В.Ю., Дударець С.М., Васенков Г.І., Будник І.П. Основи гідротехнічної меліорації лісових земель // Програма навчальної дисципліни для підготовки

бакалаврів з напрямку 6.090103 "Лісове та садово-паркове господарство". К.: Аграрна освіта, 2010. 14 с.

258. Юхновський В.Ю., Дударець С.М., Малюга В.М. Основи гідротехнічної меліорації лісових земель. Методичні поради до виконання курсового проекту "Зрошення посівного відділення лісорозсадника" для студентів ВНЗ (напрямок підготовки 6.090103 – "Лісове і садово-паркове господарство". К.: НУБіП України, 2011. 26 с.
259. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Соваков О.В. Ерозієзнавство. Методичні поради до вивчення дисципліни. Навчально-контролююча програма (практичні і лабораторні роботи, тести) для студентів магістерської програми "Лісова меліорація". К.: НУБіП України, 2011. 24 с.
260. Юхновський В.Ю., Малюга В.М., Дударець С.М. Основи гідротехнічної меліорації лісових земель. Програма, методичні поради для самостійної роботи студентів заочної форми навчання ОКР „Бакалавр”. К.: НУБіП України, 2012. 44 с.
261. Юхновський В.Ю., Пилипенко О.І., Соваков О.В. Ерозієзнавство. Робоча програма, методичні поради до практичних занять і самостійної роботи для студентів магістерської програми "Лісова меліорація". К.: НУБіП України, 2014. 24 с.
262. Соваков О.В., Юхновський В.Ю., Пилипенко О.І., Системи захисту ґрунтів від ерозії. Методичні вказівки до виконання курсового проекту студентами ОКР «Магістр» з дисципліни «Системи захисту ґрунтів від ерозії». К.: ЦП КОМПРИНТ, 2014. 72 с.
263. Юхновський В.Ю., Пилипенко О.І., Соваков О.В. Захисне лісорозведення. Робоча програма, методичні поради до практичних занять і самостійної роботи для студентів ОКР «Магістр». К.: ЦП КОМПРИНТ, 2014. 26 с.
264. Юхновський В.Ю., Дударець С.М., Малюга В.М. Основи гідротехнічної меліорації лісових земель (Частина II: Осушення лісових земель). Методичні поради до проведення практичних занять та виконання самостійної роботи студентів ОС „Бакалавр”. К.: ЦП КОМПРИНТ, 2015. 50 с.
265. Yukhnovskyi V. Agroforestry. Working program, methodic advices to the practical classes and self-works for students of Education level «Bachelor» Specialty: 193 - Geodesy and land inventory / V. Yukhnovskyi, V. Malyuga, O. Sovakov, G. Lobchenko. К.: Comprint, 2016. 36 p.
266. Юхновський В.Ю., Дударець С.М., Малюга В.М. Основи гідротехнічної меліорації лісових земель. Методичні поради до виконання курсового проекту "Зрошення посівного відділення лісорозсадника" для студентів ВНЗ (спеціальність 205 – «Лісове господарство». К.: ДЦ «Компринт», 2017. 22 с.

Л. Біографічні і вітальні статті

267. Юхновський В.Ю. Мій улюблений учитель / Академік Цилюрик Анатолій Васильович (основні біографічні дані). К.: ННЦ "Інститут аграрної економіки", 2005. С. 10-12.
268. Юхновський В.Ю. Цилюрик Анатолій Васильович. Науковий вісник НАУ. 2005. Вип. 83. С. 7–10.
269. Свириденко В.Є., Юхновський В.Ю. Найстаріша в Україні кузня лісових спеціалістів (до 165-річчя лісогосподарського факультету Національного аграрного університету). Науковий вісник НАУ. 2006. Вип. 96. С. 13–25/
270. Юхновський В.Ю. До 100-річчя від дня народження професора Дмитра Даниловича Лавриненка. Науковий вісник НУБіП України. 2013. Вип. 187. Частина 2. С. 215-217.

271. Юхновський В.Ю., Криницький Г.Т., Дебринюк Ю.М. Олексій Іванович Пилипенко: портрет вченого лісівника-агролісомеліоратора (з нагоди 75-річчя від дня народження). Наукові праці ЛАНУ. 2013. Вип. 11. С. 234-237.
272. Лакида П.І., Криницький Г.Т., Дебринюк Ю.М., Юхновський В.Ю., Завада М.М., Гриб В.М. Гойчук Анатолій Федорович: портрет вченого-лісівника (з нагоди 60-річчя від дня народження). Наукові праці ЛАНУ. 2013. Вип. 11. С. 254-256.
273. Юхновський В.Ю., Дударець С.М., Малюга В.М., Соваков О.В. Академік лісівничої академії наук України Пилипенко Олексій Іванович: основні біографічні дані та бібліографічний покажчик наукових праць / За наук. ред. В.Ю. Юхновського. К. Кондор-видавництво, 2014. 95 с.
274. Лакида П.І., Юхновський В.Ю., Дебринюк Ю.М. Рибак Василь Оксентійович: портрет вченого-лісівника (з нагоди 65-річчя від дня народження). Наукові праці ЛАНУ. 2015. Вип. 13. С. 278-279.
275. Маурер В.М., Юхновський В.Ю. Доцент П. І. Герасименко – заступник декана і захисник студентства (до 95-річчя з дня народження). Науковий вісник НУБіП України. 2017. Вип. 255. С. 312–313.
276. Юхновський В.Ю., Дебринюк Ю.М., Гойчук А.Ф., Яворовський П.П. Фітомеліоратор, вчений, педагог (з нагоди 70-річчя від дня народження професора Бровка Федора Михайловича). Наукові праці ЛАНУ. 2018. Вип. 17. С. 195-196.
277. Юхновський В.Ю., Маурер В.М. Академік лісівничої академії наук України Бровка Федір Михайлович: основні біографічні дані та бібліографічний покажчик наукових праць / За наук. ред. В.Ю. Юхновського. К. Кондор-видавництво, 2019. 95 с.

М. Автореферати

278. Юхновський В.Ю. Строеие, рост и продуктивность полезащитных лесных полос дуба Лесостепи и северной Степи УССР: автореф. дис. канд. с.-г. наук : спец. 06.03.02 – “Лісовпорядкування та лісова таксація”. К., УСХА. 1988. 17 с.
279. Юхновський В.Ю. Наукові основи оптимізації лісоаграрних ландшафтів рівнинної частини України: автореф. дис. доктора с.-г. наук : спец. 06.03.01 – “Лісові культури та фітомеліорація”; 06.03.02 – “Лісовпорядкування та лісова таксація”. К., 2003. 36 с.

П. Автореферати захищених дисертацій (науковий керівник і науковий консультант)

280. Гаркава О.М. (Романець О.М.). Фітомеліоративні особливості та урбоекологічний потенціал зелених насаджень м. Києва : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук : спец. 06.03.01 – “Лісові культури та фітомеліорація”. К., 2009. 20 с.
281. Поліщук О.П. Лісівничо-меліоративна ефективність полезахисних лісових смуг різних конструкцій, сформованих рубками догляду в умовах Київської височинної області : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук: спец. 06.03.01 – “Лісові культури та фітомеліорація”. К., 2009. 20 с.
282. Ходаш А.М. Надземна фітомаса дуба звичайного у полезахисних лісових смугах Східного Полісся і Центрального Лісостепу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. н.: спец. 06.03.02 – “Лісовпорядкування та лісова таксація”. К., 2010. 20 с.
283. Хрик В.М. Протиерозійні властивості соснових насаджень на яружно-балкових системах центральної частини Придніпровського Правобережного Лісостепу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук: спец. 06.03.01 – “Лісові культури та фітомеліорація”. К., 2011. 22 с.

284. **Гладун Г.Б.** Лісомеліоративне забезпечення екологічної компоненти сталого розвитку рівнинних агроландшафтів України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора с.-г. наук: спец. 06.03.01 – “Лісові культури та фітомеліорація”. К., 2012. 41 с.
285. Павлішина О.М. Лісівничо-меліоративна ефективність захисних лісових насаджень північної частини Південно-Західної залізниці: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук : спец. 06.03.01 – “Лісові культури та фітомеліорація”. К., 2012. 20 с.
286. Яковишин В.М. Протиерозійна стійкість буково-ялицевих екосистем Буковинського Передкарпаття : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук: спец. 06.03.01 – “Лісові культури та фітомеліорація”. К., 2013. 22 с.
287. Мороз В.В. Екологічна роль дубових полезахисних лісових смуг в умовах Правобережного Лісостепу України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук: спец. 03.00.16 – “Екологія”. К., 2014. 20 с.
288. Лобченко Г.О. Фітоіндикація полезахисних лісових смуг Правобережного Лісостепу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук: спец. 06.03.01 – “Лісові культури та фітомеліорація”. К., 2015. 22 с.
289. Шестак Я.Л. Меліоративні властивості протиерозійних насаджень Новгород-Сіверського Полісся : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук : спец. 06.03.01 – “Лісові культури та фітомеліорація”. К., 2015. 23 с.
290. Крилов Я.І. Протиерозійні властивості дубових насаджень на яружно-балкових системах центральної частини Придніпровської височини: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук: спец. 06.03.01 – “Лісові культури та фітомеліорація”. К., 2016. 22 с.
291. Міндер В.В. Меліоративні властивості та композиційні особливості паркових насаджень в умовах складного рельєфу м. Києва: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук: спец. 06.03.01 – “Лісові культури та фітомеліорація”. К., 2018. 25 с.
292. Урлюк Ю.С. Меліоративні властивості водоохоронних соснових насаджень Українського межиріччя Дніпра і Десни: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук: спец. 06.03.01 «Лісові культури та фітомеліорація». К., 2020. 27 с.
293. **Зібцева О.В.** Концептуальні основи систем зелених насаджень малих міст Київщини в контексті екозбалансованого розвитку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора с.-г. наук: спец. 06.03.01 «Лісові культури та фітомеліорація». К., 2021. 45 с.
294. Проценко І.А. Меліоративні властивості захисних лісових насаджень на рекультивованих відвалах Юрківського буровугільного кар'єра: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук: спец. 06.03.01 «Лісові культури та фітомеліорація». К., 2021. 24 с.
295. Іваненко Ю.С. Меліоративні властивості та рекреаційний потенціал лісових насаджень Карпатського національного природного парку: дис. на здобуття наук. ступеня доктора філософії (PhD): спец. 205 «Лісове господарство». К., 2024. 214 с.

ЗМІСТ

Василь Юрійович Юхновський – відомий вчений лісівник-агролісомеліоратор та організатор лісівничої науки.....	4
Життєвий і науково-педагогічний шлях ювіляра	6
Професор В.Ю. Юхновський у складі кафедри	20
ПОЗДОРОВЛЕННЯ, ПОБАЖАННЯ І СПОГАДИ учнів, колег, сратників і друзів (до 70-річчя від дня народження професора В.Ю. Юхновського)	34
5 (П'ять) в одному (професор О.І. Пилипенко)	34
Наставник, людина, науковець (доцент А.П. Пінчук).....	36
Вчений, педагог, товариш – шлях, дарований долею (проф. Ф.М. Бровко)	38
Нас поєднала доля (Ода ювіляру) (професор В.М. Малюга)	43
Найщиріші вітання талановитому вченому і педагогу (доцент С.М. Дударець)	47
Чудовий викладач, науковець, наставник (доцент О.В. Соваков).....	50
Слово про вчителя (доцент, доктор наук В.М. Хрик)	52
Взірець для молодого покоління (доцент О.М. Романець)	54
Спогади із Чернівців (лісничий, кандидат наук В.М. Яковишин	55
Спогади з Харкова (доцент Ю.М. Біла)	57
Фотосесія фрагментів життєвого шляху ювіляра	59
Основні дати (роки) життя та діяльності академіка Лісівничої академії наук України Василя Юрійовича Юхновського	72
Список наукових, навчально-методичних праць, авторефератів і дисертацій учнів професора В.Ю. Юхновського.....	74

Навчально-науково-бібліографічне видання

**Пилипенко Олексій Іванович
Малюга Володимир Миколайович
Дударець Сергій Миколайович
Соваков Олександр Вікторович**

**АКАДЕМІК
ЛІСІВНИЧОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ,
професор,
доктор сільськогосподарських наук**

ЮХНОВСЬКИЙ ВАСИЛЬ ЮРІЙОВИЧ

**Основні біографічні дані
та бібліографічний покажчик
наукових праць**

Видано в авторській редакції

**Підписано до друку 18.12.2023. Формат 60x84/16.
Папір офсет. №1. Гарнітура Times New Roman. Друк офс.
Ум. друк. арк. 7,65. Наклад 50 прим.**

**ТОВ «Кондор-Видавництво»
Свідоцтво серія А01 № 376847 від 28.07.2010 р.
03067, м. Київ, вул. Гарматна, 29/31
Тел./факс (044) 408-76-17, 408-76-25**